

DARBININKAS

LIV NO. 42

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRŽELIS - JUNE 17, 1969

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

JAV - Lotynų Amerika: pietiečiai atvežė maišą skundų

Washingtonas. — "Kaip tokią mažą valstybę kaip Peru gali padaryti tiek nemalonumų ir rūpesčių Amerikai?" — lyg klausdamas lyg priekaištaudamas kalbėjo vieno departamentų sekretorius, kuriam JAV-L. Amerikos ūkiniai santykiai ir juos supančios nuotaikos turėtų būti geriau žinomos negu toji jo kalba galėtų liudyti. Iš tikrųjų gi, abiejų Amerikų ūkinis santykiavimas išgyvena didelę krizę. Tai jau pirštu prikišamai parodė ir su Rockefellerio kelione surišti įvykiai. Nepatogu dabar tą kelionę atšaukti, todėl ši mėnesį dar jis mano ap-lankyti Braziliją ir porą mažesnių valstybių, kurioms toji kelionė yra tik didelis vargas ir išlaidos. Tuo labiau, kad ji yra ne studijinė kelionė, bet maskaradas.

Ji tuo labiau nereikalinga, kad visa, ką L. Amerika norėjo pasakyti naujamai Washingtono administracijai, yra surašyta dokumente, kurį pasirašė ir sutarė 21 valstybės užsienio reikalų ministeriai ir ūkio žinovai, posėdžiavę kelias dienas Čilėje gegužės mėn. Jį atvežti į Washingtoną buvo įgaliotas Čilės užsienio reikalų ministeris, ką jis ir padarė birželio 11, įteikdamas dokumentą prez. Nixonui. Ten yra daugybė skundų dėl JAV prekybos santykių su L. Amerikos kraštais ir dėl vadinamos ūkinės pagalbos davimo. Prašoma visą buvusią praktiką peržiūrėti, nes prez. Kennedy duotas pažadas iškilmingu Alliance for Progress vardu praktikoje nebuvo tai, ko buvo tikėtasi.

Įteikdamas skundų prašymų sąrašą, Čilės užs. reik. ministeris pažymėjo, kad JAV ūkinė pagalba buvo linkusi eiti į tas vietas, kurios buvo ūkiškai pajėgesnės, bet ne ten, kur ji buvo labiausiai reikalinga, kad būtų pasiektas tas tikslas, kuriam toji Alliance for Progress turėjo tarnauti.

Prašoma daugiau bendradarbiavimo ir pašalinimo ar suma-

Abiejų Amerikų ūkinis bendravimas išgyvena didelę krizę

žinimo tų kliūčių, kurias JAV yra įvedusi Lotynų Amerikos eksportui į JAV. Labai apgalvestajam ir tai, kad pagalbos davimą lydi politinės bei karinės sąlygos. Ypatingai prašoma pagalbos tarptautinei prekybai plėsti, finansinėms ir investavimo sąlygoms stabilizuoti, transportacijai gerinti, moksliniams tyrimams ir technologijai.

"Privataus kapitalo investavimas L. Amerikoje reikšė praieity ir dabar tebereiškia, kad iš mūsų kontinento išvežamos sumos kelis kartus viršija tas, kurios yra įvežamos. L. Amerikos vadai yra įsitikinę, kad L. Amerika daugiau duoda negu gauna. Šitokia realybė negali būti paremtas joks solidarumas." — pareiškė čilietis dr. Valdes, įteikdamas dokumentą prez. Nixonui. Jis dar pridėjo, kad jame yra viskas pasakyta, ką dabar reikėjo pasakyti. Dabar reikia tik veiksmų. Tai, žinoma, buvo minkštėjimas nemalonus fakto, kad Čilė negalėjo priimti gub. Rockefellerio numatyto laiku, bet prašė apsilankymą atidėti kitam kartui. Tas kitas kartas reiškia, turbut, niekad.

Čilietis pabrėžė, kad ūkiškai išsivystę kraštai (be JAV jis turėjo galvoj ir kai kurias V. Europos valstybes) ne tiek remia L. Ameriką, kiek L. Amerika remia juos. Sumos neminėdamas jis tvirtino, kad 1968 m. privatus kapitalas išvežė iš L. Amerikos uždarbui penkis kartus daugiau negu per tuos metus buvo įvežta investuoti. Tokia padėtis esanti nebeapkeliamas. Todėl pasirinktas toks kad ir nevisai įprastas, bet labai rimtas būdas kolektyviai nušviesti problemą ir prašyti naujo priėjimo prie JAV ir L. Amerikos ūkinio santykių tvarkymo.

JAV atitinkamos institucijos patvirtino, kad 1962 m. prade-

dant privačių investavimų re-patrijuojamas pelnas kasmet pradėjo viršyti metinius investavimus. Taip antai, 1962 m. buvo daugiau išvežta negu in-vestuota naujų pinigų 751 mil. dol., 1963 išvežta daugiau negu investuota 801 mil. dol., 1964 — išvežimas viršijo investavimus 895 mil., 1965 — 965 mil. dol., 1967 — 1 bilijoną 22 milijonus dol. Pelno repatriacijos didėjimas ir investavimų mažėjimas aiškinamas tuo, kad investavimai pradėjo nešti pelną, nes jau suvežtos mašinos, apmokyti darbininkai ir surastose rinkose, todėl naujų pinigų dėjimas į įmones ar kasyklas yra žymiai sumažėjęs. Iš tų pačių investavimų uždarbių krašte dar lieka nemaža suma kituose pavidaluose, kaip antai atvežta moderni technologija, apmokyti darbininkai, technika ir administracijos kadrai, kurių taip reikia ūkiškai atsilikusiems kraštui. Pridėta, kad privataus amerikietiško kapitalo investavimai L. Amerikoje siekia apie 12 bil. dolerių.

Čilės užsienio reikalų ministerio parinkimas atvežti visos L. Amerikos (21 valstybė) skundus-pageidavimus prez. Nixono vyriausybei padarė didelį įspūdį. Prezidentas jį priėmė ne viena, bet su visais Washingtono esančiais tų valstybių ambasadoriais, išklause santraukinį pranešimą ir pažadėjo atkreipti į visą reikalą labai didelį dėmesį. Juk L. Amerika yra pati svarbiausia šalis Siaurės Amerikai. Ją prarasti būtų neįsivaizduojamai didelis pralaimėjimas.

Nors prez. Nixonas ir pasakė, kad reikalas bus pradėtas jūdinti gub. Rockefelleriui i-teikus savo pranešimą, tačiau tai buvo tik politiniai-diplomatinė maniera, nes didelis būrys

JAV ūkinio ekspertų jau yra pasirengęs vykdyti Trinidad-To-bago sostinė, kur birželio 14-23 vyks visų L. Amerikos ūkio ekspertų konferencija svarstyti kaip tik toms problemoms, kurios ką tik atvežtos į Washing-toną. Čia bus pirmoji proga Washingtonui rimtai atsiliepti į L. Amerikos memorandumą. Jas pradėti nagrinėti rimtai Washingtonas dar nėra pasirengęs, bet teigiama, kad bus

MIRĖ KUN. ALEKSANDRAS NORIUS

Great Falls, Montana, birželio 12 staiga mirė kun. dr. Aleksandras Norius. Tą savaitę jis buvo kunigų rekolekcijsė. Trečiadienį pajuto didelių galvos skausmus. Gydytojas tuoj nugabeno į ligoninę. Ketvirtadienio rytą jis buvo rastas negyvas. Mirties priežastis — kraujas išsiliejimas į galvą.

Palaidotas antradienį, birželio 17, iš Great Falls katedros vietinėse kunigų kapinėse. Velionis Amerikoje artimesnių giminių neturėjo, Lietuvoje liko motina, trys broliai ir sesuo.

Velionis buvo gimęs 1926 rugpjūčio 7 prie Kėdainių. Ten ėjo pradinį mokslus, Kėdainiuose lankė gimnaziją. Karo audrų buvo išbėgęs iš Lietuvos. Į kunigų seminariją įstojo išsvijoję, kunigu įšventintas 1953 vasario 28 Romoje.

Mėgo mokslą ir mokslui skyrė visą savo gyvenimą. Romoje gavo filosofijos daktaro laipsnį, teologijos ir šv. Rašto licenciatu laipsnius. Atvykęs į Ameriką, studijavo Kolumbijos universitete, kur mokslus taip pat baigė daktaro laipsniu.

parodyta iniciatyva bent vieno srity — kaip tas problemas pradėti nagrinėti. Šis pasitarimas gal vieną ar kitą klausimą galės ir giliau pajudinti, bet kitoms, labai susipainiojusioms problemoms bus reikalingos specialios komisijos ir daug laiko.

Taip prez. Nixono administracija turės pradėti tvarkyti dar vieną labai ilgai apleistą sritį, kurioje iki šiol gerai šienavo privatus kapitalas, sujaukęs viso žemės pusrutulio santykius.

Kun. dr. A. A. Norius

Baigęs profesoriavo šv. Jono universitete, dėstydamas įvairius dalykus — filosofiją, rusų kalbą ir k.

Nuo praeitų metų rudens jis buvo persikėlęs į Great Falls, Montana, kur kolegijoje taip pat profesoriavo ir buvo pirminku kelių klubų — Montana International Learned Literary Society, Great Falls Chapter ir Montana Association for the Advancement of Foreign Languages. Kaip klubo pirmininkas ne kartą pasirodė televizi-

Sudaryta antra P. Vietnamo vyriausybė sujaukė Washingtono - Saigono planus

Kai Midway pasitarimuose Washingtonas turėjo galvoje priemones laikui laimėti, o Saigonas kovojo už savo vyriausybės teisę pasilikti P. Vietnamo šeiminku ir taikos metui atėjus, priešas tuo pat metu surado labai efektyvią (bent jau propagandai remti) priemonę savo politinei pozicijai sustiprinti. Toji priemonė yra antrosios P. Vietnamo vyriausybės sudarymas. Jos vardas — P. Vietnamo Laikinoji revoliucinė vyriausybė. Ją jau pripažino eilė valstybių, jų tarpe kom. Rusija, kom. Kinija, S. Vietnamas, Kambodija, Alžyras ir kitos.

Antros vyriausybės sudarymas reiškia, kad Saigono priešas savo karinį frontą sustiprino ir politiniu priedu. Ir jau atvirai paskelbė, kad jis valdys P. Vietnamą, todėl tegul niekas nemano, kad Paryžiaus derybose lauktina tam tikslui prieštaraujančių nuolaidų. Bus tik tokia taika, kokią numatė jau Vietkongo Paryžiuje paskelbta 10 punktų programa.

Ten siekiamieji tikslai dar buvo užmaskuoti nedasakymais ir bendrybėmis, bet naujosios vyriausybės deklaracija tokių išsukinėjimų, nebenaudoja — aiškiai ir visiems suprantamai pasakyla, kad taikos sąlygos yra tik dvi: Amerikos besąlyginis pasitraukimas iš Saigono vyriausybės bei visos jos sukurtos konstitucinės struktūros sunaikinimas. Jokios koalicinės vyriausybės su Saigono vyriausybės vadovais. Jei tokia ir būtų, tai tik su "liaudies" grupių atstovais. Kas tos "liaudies" grupės, žinome iš Maskvos mums parodytos praktikos 1940 m. Lietuvoje.

Pranešimą apie kitos P. Vietnamo vyriausybės atsiradimą Saigonas ir Washingtonas sutiko be panikos — girdi, neįvykė nieko naujo, tik tas pats Išlaisvinimo Frontas pavadintas kitu vardu. Deja, tikrai kas nors daugiau įvyko. Tai liudija naujosios vyriausybės dek-

lacija, o gegužės 17 buvo surengęs didelį tarptautinį vakarą, kuriame dainavo, skaitė ir deklaravo bei šoko įvairių tautų atstovai. Jų tarpe buvo ir lietuvių kalba įtraukta. Jis pats ir vadovavo tam vakarui.

Anksčiau jis vadinosi Nekrašius, bet, baigdamas mokslus Amerikoje, jis pakeitė savo pavardę ir pasivadino Norius.

laracija, pareiškimai Paryžiuje ir frontas.

Prieš Midway pasitarimus komunistai žymiai sumažino karinę veiklą, bet tuoj po pasitarimų vėl puldinėja dar pikčiau, ir tai ne vietnamičių, bet amerikiečių atramos taškus. Tikslas aiškus — kuo skaudžiau badyti karą nenorėjusią laimėti Ameriką ir pasakyti prez. Nixonui, kad 25,000 karių išvežimas taikos durų nę Saigonui nę Washingtonui neatidare.

Tai jau pasakyla ir pereitos savaitės taikos derybų posėdy Paryžiuje. Vietkongo delegacijos vadovybė perėmė naujosios vyriausybės užs. reik. ministrė Nguyen Thi Binh, kurios pareiškimai nedavė jokios vilties, kad taikos derybos galės pajudėti Washingtono ir Saigono norėta kryptimi. Midway saloj sutarta sulyti kaina buvo sutikta su panieka.

Tai gi bus gal jau gavusi daugiau svorio kita nuomonė, kuri sako, kad antros P. Vietnamo vyriausybės atsiradimas taikos derybų iš mirties taško neišjudins, priešingai, komunistai vėl apsikars lauks naujų Washingtono nuolaidų. Tai liudijęs ir faktas, kad P. Vietnamo antrąją vyriausybę pripažino Maskva.

Vienas Saigono-Washingtono pusę palaikęs diplomatas Paryžiuje taip nusakęs susidariusią padėtį: "Kodėl jie turėtų skubėti pradėti rimtas derybas? Juk Midway komunikatas sako, kad Amerika pradėjo trauktis iš Vietnamo, nes pirmasis atsitraukimo ratas jau įvykęs faktas. Kietai laikydami Paryžiuje ir didindami Amerikos aukų skaičių Vietname, jie tiki savo tikslą pasiekti".

JAV delegacijoj Paryžiuje tvirtinama, kad komunistai nuolaidų nesulauks, todėl turės pradėti tartis su Saigonu dėl politinės klausimo pusės sutvarkymo. Ir čia būsianti proga Amerikai ištrūkti iš Vietnamo karo. Bet jau kitas klausimas, kas po to pasitraukimo šeiminkaus P. Vietname. Argi tokia gėda galėtų būti suteptos Amerikos intencijos sulaukyti komunistų žygiavimą Azijoj?

De Gaulle įpėdiniu tampa Pompidou

George Pompidou, naujasis Prancūzijos prezidentas

Paryžius. — Prancūzijos prezidentu išrinktas gaulistas G. Pompidou. Vidutinio ūkininko sūnus, pradėjęs gyvenimą mokytoju, prasimušęs į bankininkus, prisijungęs prie de Gaulle šalininkų ir šešis metus buvęs penktosios respublikos ministru pirmininku, bet de Gaulle 1968 pastumtas į šalį po to, kada jau buvo sulaužęs mažos studentų grupės sąmokslą paskandinti kraštą broližiškose kovose.

G. Pompidou valdys tą pačią penktąją respubliką, kurią savo reformomis prigydė gen. de Gaulle, bet bus lankstesnis ir moderniškesnis. Su Pompidou Prancūzija vėl sugrįš į Europos šeimą ne diktuojančiu, bet kartu dirbančiu nariu.

Italų kompartija pasirodė drąsiausia

Moskva. — Italijos kompartijos delegacijos vadovas Enrico Berlinguer komunistų suvažiavimui pareiškė, kad nepasirašys deklaracijos, kurią Maskvos kompartija siūlo visiems pasirašyti suvažiavimą baigiant. Italų kompartija negalinti pritarti Rusijos kompartijos nuomonei dėl komunistų sąjūdžio vienybės ir dėl teorijų, kurios skelbiamos ryšium su Čekoslovakijos okupacijos pateisinimu.

Pagal italų, vienos visiems

privalomos elgsenos linijos negali būti, todėl kiekviena partija turi būti laisva turėti savo skirtingą nuomonę ir elgseną. Niekas neturi teisės prieš ją pavartoti prievartos, ją smerkti ar kritikuoti. Jeigu rusai su kinais susipyko, tai kitos partijos galėtų jiems padėti ginčus išnarplioti, bet nuo jų priklausoma, ar tokia paslauga joms priimtina. "Monolitinė komunistų sąjūdžio vienybė yra ne tik klaida, bet ir utopija", deklaravo italas.

Pasirėmęs taja Italijos kompartijos pažūra, Berlinguer pasmerkė Čekoslovakijos okupaciją, kurią įvykdė penkios komunistų valdomos valstybės.

Po tos kalbos teko ir Husakui ginti Čekoslovakijos okupaciją. Bet jis ją gynė atbulai: ranka: girdi, Čekoslovakijos interesai to reikalavę (Bet ar Čekoslovakija prašė okupacijos?), o reformų šalininkai buvę naviūs ir romantikai. Kas suvažiavime kritikavo Čekoslovakijos okupaciją, tuos Husakas apšaukė esant su byla nesusipažinusiems ir todėl nežinančiais ką darą. Ir iš Afrikos džunglių atvykusiam komunistui buvo aišku, kad Husakas buvo labai blogas Rusijos gynėjas.

Prie lietuviško kryžiaus Flushing Meadow parke, New Yorke, birželio 15 minint birželio įvykius, kalbą sako gen. konsulas A. Simutis. Nuotr. R. Kiselius

Kazachijos - Sinkiangio pasienis neramus

Hong Kongas. — Kai kompartijų suvažiavimas Maskvoje pradėjo posėdžius, Kinija birželio 10 paskelbė per visas pasaulio žinių agentūras, kad Sovietų kariuomenės dalinys iš Kazachstano vėl įsibrovė į jos teritoriją Sinkiangė. Brežnevas tuojau visiem pranešė, kad tai melas. Dabar jau aišku, kad toks įvykis buvo, tik Maskva savo notoje teigia, kad jos kariai peržengė sieną vydamiesi kinus.

Ivykis buvo Barykų kalnų vakarinėje daly prie Tasty upės, kuri prasideda Kinijoje ir įteka į Alakolo ežerą Sovietų pusėj. Ten netoli yra ir Džungarų vartai, per kuriuos rusų Kazachstanas turėjo būti sujungtas geležinkelio su kinų Sinkiangio geležinkelio tinklu. Rusai savo dalį geležinkelio greitai pastatė iki sienos ir pastutinę stotį pavadino Družba (draugystė), bet kinai, matyt, supratę to geležinkelio tikslus, projekto neįvykdė.

Pagal kinus, rusai pasienyje pagrobė kinų avių bandos vadovą. Kinų pasienio sargyba nuėjusi jo reikalui pasikalbėti

su rusais, kurie atidarė ugnį ir dideliu būriu išveržė į Kiniją. Rusai atvykę net su tankais.

Incidentas mažas, bet blogu laiku ir negeroj vietoj.

Kaip gi dabar jaustis Brežnevui, kurs prieš savaitę komunistų vadų suvažiavime melavo, kai sakė, jog rusų-kinų pasienyje nieko neįvyko?

Gi Sinkiangio — Kazachstano pasienis kinams labai jautrus politiškaie-etniškai, nes vakinami Sinkiangė klajoja apie 500,000 kazachų ir uiguru, kurie yra tie patys kazachai-ugurai, kurie gyvena už sienos Rusijos pusėj. Juos kelis kartus per parą pasiekia radijo transliacijos gimtąja kalba su įvairiausiom žiniom ir propaganda. Jų tikslas labai aiškus — kurstyti juos prieš kinus ir pamažu lenkti prie minties, kad geriau atsiskirti nuo Kinijos ir prisijungti prie Kazachijos. Kinijos vadovybei tai primena carų Rusiją, kuri išnaudojo visokias progas ir panaudojo visas priemones, kad gabalas po gabalo pasigrobtų buvusias kinų žemes.

Italijos kompartijos atstovas Berlinguer, atmetęs Maskvos teisę užmesti savo politiką kitoms partijoms

Maskva steigė Lietuvai partiją ir valdžią

Vilniuje prieš 50 metų lenkų akimis (3)

Viktor Sukiennicki aprašė, kaip po Voldemaro vyriausybės buvo pavesta vyriausybės sudaryti Mykolui Sleževičiui. Toliau jis pereina prie Maskvos rolės Vilniaus istorijoje.

(Drobowicz ir Kapsukas iš Maskvos):

Maskvoje bolševikai nuo seno sekė, kas vyksta Vilniuje, ir stengėsi jame palaikyti bei plėsti savo įtaką. Jų veikla buvo nukreipta tiek į gyventojus krikščionis, tiek į žydus, bet ne visada gerai suderinta. Pirmą bolševikų jaceiką Vilniuje įsteigė 1918 balandžio mėn. Maskvos emisarė Anna Drobowicz. Ji patraukė į save seną darbininkų veikėją radikala Pranciškų Eidukevičių ir keletą jaunų žydų amatininkų. 1918 spalio 18 jie nuvyko nelegaliai į Maskvą, padarė pranešimą apie savo ligtolinę veiklą ir gavo instrukcijų ateičiai... Jie ten tikino turį suorganizavę Vilniuje ir apylinkėse 16 grupių su 200 narių ("paskiros grupės egzistuojančios ir kitos vietose, o taip pat tarp moksleivių"); nelegaliame tų grupių atstovų suvažiavime, kuris įvykęs Vilniuje spalio 1-3, jie formaliai įsteigė "Lietuvos ir Baltarusijos komunistų partiją".

Maskva su pasitenkinimu priėmė šį pranešimą ir naujai sukurtos partijos vadais paskyrė senus lietuvių socialdemokratų Vinčą Kapsuką Mickevičių bei Zigmantą Aleksą Angarietį, kurie revoliucijos metu buvo Rusijoje ir vadovavo vadinamam "Lietuvių komisariatui", sudarytam Stalino valdomo "Tautybių komisariato" rėmuose. Pasinaudodami formaliais diplomatiniais santykiais tarp Maskvos ir Berlyno, apsirūpinę diplomatiniais pasais, jie keliavo į Berlyną keletą sykių, grįždami pakeliui sustojo Vilniuje ir dalyvavo naujai sukurtos "partijos" centro komiteto posėdžiuiose.

(Dar ir Šimelovič iš Maskvos):

Nepriklausomai nuo jų (Kapsuko partijos. Red.) veikė vadinamas "Žydų komisariatas" bendrame tautybių komisariate (Maskvoje). Jis taip pat išklausė vilniškių delegatų pranešimą ir, kadangi jie grįžo namo, tai su jais pasiuntė dar Jagodą Julij Šimelovičių, gimusį 1890 metais Rygoje. Tai buvo žymus komunistų veikėjas tarp žydų, neseniai paskirtas Žydų komisariato Maskvoje vadovu pavaduotoju. Pasivadinęs "Reizinu", Šimelovičius apsigyveno Vilniuje ir organizavo pogrindinę veiklą nepriklausomai nuo Mickevičiaus Kapsuko partijos, tesusisiedamas su ja lengvais ryšiais.

Jis nebuvo dalyvis posėdžio, kurį KC KPLiB (Lietuvos ir Baltarusijos komunistų partijos centro komitetas. Red.) turėjo Vilniuje gruodžio 9 dieną ir kuriame nutarta sudaryti Lietuvos sovietinę valdžią su Mickevičium Kapsuku prieky; jis veikė savo ruožtu tarp žydų proletariato, agituodamas už sovietinę santvarką ir tardamasis su radikalium Bundo, žydų anarchistų ir pan. grupėm.

(Revkomas ir Darbininkų Taryba):

Tų pasitarimų rezultatas — lapkričio 1 buvo sukurtas vadinamas Vilniaus "revkomas" (revoliucinis komitetas) ir sykiu numatyti rinkimai fabriku darbininkų atstovų į Vilniaus Darbininkų atstovų tarybą gruodžio 15. Sudaryta iš 200 asmenų, didesne dalim žydų, šioji taryba paskelbė paimanti "Visą vietos valdžią", emėsi organizuoti darbininkų miliciją, organizuoti politines demonstracijas ir streikus; pagrasino represijom vietiniam darbininkam, kurie pripažino "Beirata", ir pan.

Susitarimo su Bundu dėka komunistai, nors neturėjo aiškios daugumos tarp "Darbininkų delegatų", pirmame susitarime laimėjo sau persvarą prezidentume. Tarybos ir prezidento pirmininku tapo Eidukevičius, sekretorium Rozin Šimelevičius, ir nuo to laiko jie veikė Tarybos vardu, retai tešaukdami jos pilną susirinkimą.

(Darbininkų Taryba prieš Kapsuko valdžią):

Tuo laiku, veikiant "delegatų tarybai" Vilniuje, raudonosios armijos užimtose srityse pasiskardeno "Laikinoji Lietuvių sovietų valdžia" su V. Kapsuku Mickevičium prieky. Manifestas, kuris skelbė visos valdžios perėmimą, buvo falsifikuotas — datuotas gruodžio 16 iš apskrities miesto Vileikos, o iš tikrųjų "valdžia" tebebuvo Daugpilyje, iš kur planavo su raudonąja armija traukti į Vilnių. Žinia apie tą "valdžią" sukėlė didelį nepasitenkinimą Vilniaus "darbininkų" delegatų taryboje, ir gruodžio 22 dauguma balsų ji atsiskyrė pripažinti tos "valdžios" autoritetą, pareikšdama, kad "kiekienu at-

veju", iki viso krašto delegatų tarybos suvažiavimo "visa valdžia" priklauso Vilniaus tarybai.

Pasijutę esą mažuma, komunistai vis dėlto sugebėjo sukliu-

dyti formalų pritarimą pasiūlymui, kad būtų pakeista prezidento sudėtis, ir jame savo rankose jie pasilaikė daugumą, toliau veikdami visos tarybos vardu.

Mykolas Sleževičius

J. PAUKSTELIS APIE OKUPOUOTOS LIETUVOS JAUNIMĄ

Rašytojas Juozas Paukstelis savo septyniadesimtojo gimtadienio proga Literatūros ir Meno š.m. 9 nr. taip kalbėjo apie dabartinį jaunimą Lietuvoje:

"Apie mūsų jaunąją inteligentiją galiu pasakyti daug gerų žodžių — kiek puikių architektų, gydytojų, gabių literatų. Ir negaliu iškęsti neužsiminės — blogai, kad jaunimo tarpe iškeruojama abejingumas. Daug abejingų ne tik darbui, bet ir grožiui, gėriui, moralei. Galvoji, kuo čia tą dalyką paaiškinti, ir prieini išvadą, kad neigiamą darbą čia daro pats laikas, visame pasaulyje pasėjęs abejingumo, skepticizmo, nihilizmo sėklas, tam tikrą dvasinę krizę pergyvena visa žmonija. Pritrukę didesnių idealų, žmonės ima blaškytis, ieškoti naujų; nerami ieškojimų dvasia,

žinoma, neblogas dalykas, kai tie ieškojimai nukreipiami pozityvia kryptimi. Tiesa, yra ir tokių, kuriems nieko nereikia — tik gero buto, mašinos. Tie daug graudžiau atrodo už besiblaškančius. Mes, kai buvome jauni, tai negalime skustis, turėjome tikslų ir idealų — siekėme šviesos, mokslo, norėjome padaryti ką nors gera savo kraštui, savo žemei; tokias mintis stengėmės reikšti ir savo kūryboje. Bet iš viso to, ką šnekėjau, tragedijų daryti nereikia. Dar kartą sakau — yra daug supratingų, puikių žmonių, ir, be abejo, ateitis jų rankose... Dar, man rodos, vienas nelinksmas dalykas yra šeimų netvirtumas. O kai netvirta šeima, netvirti darosi ir kiti dalykai".

Apie kūrybos socialumą J. Paukstelis sakė:

"Matot, socialinės problemos visada buvo gyvos ir svarbios. Be to, grubiai tariant, ne vien pavalgymas žmogui rūpi. Man atrodo, kad mes per daug esam prišnekėję ir dar tebešnekame apie materialinius dalykus. Nesupraskite, kad aš neigiu jų svarbą. Bet susitikdamas su žmonėmis — senesniais ir jaunesniais — aiškiai pajuntu, kad dvasinių problemų jie (literatūroje) yra labai išsiilgę. Šiame smarkiai komplikuotame pasaulyje, kai žmogui tenka pajusti dvasinių vertybių krizę, jo psichikos, jo ieškojimų, jo gėrio, tiesos siekimo atskleidimas kūryboje — labai svarbu. Aš nenoriu pasakyti, kad šiuos klausimus galima kelti atsietai nuo socialinės dirvos, bet vistiek jie turėtų būti keliami daug ryškiau. Pažįstu daug jaunų žmonių, žinau, kad jie domisi tokia literatūra. Beje, ir grynųjų socialinių problemų gana daug. Socialiniai žmonių santykiai kartais įgauna, pasakyčiau, savotiškai užmaskuotą, gal net pagražintą formą. Jie dažnai gana sudėtingi, todėl juos parodyti neužtenka tik išvalgumo, reikia dar ir didelio talento".

(Elta)

(Raudonarmiečių pagalba):

Darbininkų milicijos organizavimas vyko labai lėtai. Jai apginkluoti "Soldatenratas" atsiskė išduoti 800 šautuvų ir 10 kulkosvaidžių. Tada prezidentas (tos Darbininkų tarybos. Red.) kreipėsi į Daugpilį su prašymu atsiųsti jo dispozicijai šimtą ginkluotų raudonarmiečių. Tą prašymą Kapsuko valdžia išsprendė gruodžio 22, ir, jos nutarimu, apie Kalėdas šimtinė raudonosios armijos kareivių slaptai atvyko į Vilnių ir buvo įkurdinti tiek pačiame mieste, tiek Porubanko priemiesty.

Šalia vokiečių vienintelė tikra jėga buvo lenkai. Tačiau ji nebuvo tokia didelė, kaip skelbė bolševikų ir lietuvių propaganda, kalbėdama apie šimtus ir tūkstančius ginkluotų legionierių, susitelkusių Vilniuje.

(Toliau — apie lenkų ginkluotą jėgą ir jų pastangas Vilniuje).

PET Seimo atstovai Europoje

Pavergtųjų Europos Tautų Seimo atstovai gegužės 20 iš Paryžiaus nuvyko į Romą. Ten turėjo pasitarimų su vyriausybės bei parlamento įvairių grupių atstovais. Jų apsilankymas Italijoje buvo vaišingas, nepaisant ten juntamos politinės įtampos, gresiančios virsti rimta krize.

Delegacijos kelionės tvarkaraštis neleido jai sulaukti specialios audiencijos pas popiežium. Tačiau gegužės 27 ilgiau Romoje pasilikę delegacijos narys V. Sidzikauskas buvo priimtas Msgr. Montalgo, kurį priėmė seimo memorandumą, išsamiai pasikalbėjo jame keliamais klausimais ir pažadėjo visa tai perteikti popiežiui.

V. Sidzikauskas, be to, kalbėjo per Vatikano radiją į Lietuvą, aplankė nesveikuojantį min. S. Girdvainį, informavosi bei aiškinosi lietuviškosios veiklos reikalais pas Lietuvos pasiuntinybę Vatikane sekretorių S. Lozoraitį, Jr. (Elta)

Pagerbti kurstytojai prieš Lietuvą

Rytprusių "Landsmannschaft" (vokiškųjų pabėgėlių iš Rytų Prūsijos vyriausioji organizacija Vakarų Vokietijoje) paskyrė aukštus pasižymėjimo ženklus "Preussenschild" ("Prūsų skydus") dviem vokiškiems "memellenderiams": Richardui Meyerui ir Pauliui Brockui.

Buvęs mokyklų patarėjas R. Meyeris pasižymėjo kaip vienas aršiausių vokiečių gynybų Klaipėdos krašte ir beato dairinis kurstytojas prieš Lietuvos valstybę ir lietuvių tautą. Tą pačią pragaištingą politiką Meyeris varė ir po antrojo pasaulinio karo, ilgus metus vadovaudamas "memellenderių" organizacijai Vakarų Vokietijoje. Menkai žinomas rašytojas Paul Brock veikia kaip anas organizacijos spaudos referentas.

Kaip rašo "Memeler Dampfboot", Hitlerio laikais paviręs nacių organu, pasižymėjimo ženklai buvę paskirti aniem kurstytojams prieš Lietuvą "jubilinejiniais metais", t.y. Klaipėdos krašto atplėšimo nuo Lietuvos 30 metų sukakties proga.

Aukštų žymiųjų suteikimą Meyerui ir Brockui tenka laikyti piktu akibrokštu, nukreiptu prieš Lietuvą ir lietuvių tautą. Tuo pačiu Maskvai duotas naujas argumentas kaltinti Vakarų Vokietiją revanšistiniais kėslais.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZYVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruosiamas garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais krepkities į mūsų įstaiga. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai priemamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priemama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11208; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniai iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom ir namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat silkinės maištos, spalvotos, lovos užtesalai, vilnonės skaros ir salikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paldetus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIŠKAS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30% Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

Tel. (212) 497-8865

Alfa Jeweler
A. ŪSELIS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
REGINA ŪSELIENE — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiam pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288. 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

DETROIT, MICH. — Lietuviškų melodijų radio valanda WJLB stotis. banga 1400 šeštadieniais nuo 3-4 p.p. Vedėjas Ralph J. Valatka, 15756 Lesure Detroit, Mich. 48227, telef. 273-2224.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius. WBMI - FM 95.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4500.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2793.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

LOS ANGELES, CALIF. — L. Bendruomenės radijo valandėlė — KTYM banga 1460 sekmadieniais 5-5:30 v. p.p.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMP-FM, 96.5 mc. Klubu valdybos pirm. Pr. Puidokas, 550 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

Tiesmo rūmai Vilniuje, toliau katedros varpinė ir pati katedra, kuri dabar paversta į meno galeriją.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and First Week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Skystis galima, tačiau...

"TSRS aukščiausios tarybos prezidento įsakas", kurio ištraukos pereitą antradienį buvo čia cituotos iš "Tiesos" 1968 balandžio 26, pripažįsta teisę piliečiams skystis; pripažįsta pareigūnams pareigą skundą iširti ir skundus padavusiems piliečiams tuojau atsakinėti; skelbia bauses pareigūnams, kurie piliečius dėl paduotų skundų ims persekioti.

Turėtų rodytis, kad Lietuvos trys kunigai pasinaudojo "įsako" skelbta teise, o administracijos pareigūnai, kurie tuos kunigus ėmė persekioti, bus nubauti...

Turėtų taip rodytis... Tačiau to paties "įsako" pabaigoje priduriama: "Piliečiui, padavusiam skundą arba pareiškimą šmeižikiškais tikslais, tenka atsakomybė sutinkamai su veikiančiais įstatymais".

Tur būt, šiuo "įsako" pareiškimo remiantis ir kalbama apie bylą Garliavos bei Išlaužo klebeniui už skundą, drauge su kitais dviem kunigais nuvežtą Maskvon.

Byla už "šmeižikiškus tikslus"... Tokiais kaltinimais buvo pasmerkti ir tie Sovietų rašytojai, kurių rašiniai buvo paskelbti užsienio spaudoje. "Šmeižikiškais tikslais" kaltinti ir ortodoksų du kunigai, kurie buvo įteikę Maskvoje vyriausybei skundą dėl bažnyčios persekiojimo lauzant konstitucijos garantijas.

*

"Isakas" nekaltas, kad atsakomybėn gali būti traukiami, kurie savo skunduose skelbė netiesą. "Isakam", matyt, nėra svarbu tiesa ar netiesa. "Isakam" svarbu intencija, "tikslas". Dėl intencijos valdžios atstovas gali apkaltinti kiekvieną; kiekvienam piliečiui gali priskirti "šmeižikiškus tikslus" už bet kurį veiksmažodį.

Tokios redakcijos įstatymams veikiant, tarp piliečio ir valdžios galimas panašus dialogas:

— Prašome vyriausybę, kad leistų priimti daugiau klierikų seminarijų.

— Kaip galite kreiptis tokiais dalykais! Tokis kreipimasis reiškia tvirtinimą, jog vyriausybė kišasi į bažnyčios reikalus, kurie socialinėje santvarkoje yra atskirti nuo valstybės! Jei to nesuprantate, tai jūs reikia perauklėti. Jei suprantate ir kreipiatės, tai jūs turite šmeižikiškų tikslų.

— Tai prašome kulto komisarą Rugienį paimti į namų areštą, kam jis kišasi į bažnyčios reikalus, o vyskupus prašom išleisti iš namų arešto, kad jie galėtų tvarkyti kunigų reikalus.

— Vyriausybė ir partija paskyrė Rugienį. Jūs jį kritikuojate. Jūs kritikuojate vyriausybės ir partijos veiksmus šmeižikiškais tikslais — kad žemintumėte Sovietų Sąjungos garbę.

— Prašome bent leisti, kad į antireliginę propagandą spaudoje, į kaltinimus kunigam bei tikėjimui būtų leista atsakyti taip pat spaudoje.

— To jūs prašote, norėdami parodyti, kad sovietinėje santvarkoje nėra žodžio ir spaudos laisvės. Tai sovietų tvarkos šmeižimas ir tarnavimas kapitalistinio imperikalizmo interesams.

— Ir taip be galo, be krašto — viskas gali būti aiškinama kaip darymas "šmeižikiškais tikslais".

*

Kalbamas "isakas" yra pavaldydis, kaip surašomi sovietiniai įstatymai, neišskiriant konstitucijos; vienais žodžiais pripažįstamas piliečiams teisės, kitais pasinaudojimas tom teisėm paverčiamas baudžiamu nusikaltimu.

PET seimas apie Brežnevo doktriną

Kai pernai rudenį iš Maskvos praskambėjo vadinamoji Brežnevo doktrina, kuria Rusijos komunistų vadovybė pasiskelbė neva turinti teisę įsikviesti į kiekvienos "socialistinės valstybės" vidaus reikalus, jei — Maskvos nuomone — tenai gresia pavojus "socializmui", Vakaruose buvo pareikšta kiek kritikos, kiek priekaištų, net šiek tiek ir pasipiktinimų, bet paskui, kaip paprastai, viskas nutilo, lyg būtų beveik nieko neatsitikę. Tuo tarpu Brežnevas savo doktriną nuosekliai vykdė.

Pavergtųjų Europos Tautų Seimo posėdis Europoje ir jo delegacijų lankymosi Europos sostinėse svarbiausias tikslas buvo priminti Europos valstybių vyriausybėms, kad Brežnevo doktrina tebeveikia, ir priminti, ką ji reiškia ne tik rytinei Vidurinės Europos daliai, bet ir visai Europai.

Elta - Pressedienst išsamiai pateikė vokiečių spaudoje PET Seimo delegacijų įvairiose sostinėse įteikto memorandumo minintis apie tą Brežnevo doktriną. Visiems lietuviams irgi svarbu žinoti, kas yra ir ką reiškia toji doktrina. Tuo sumetimais čia pateikiame PET Seimo melkus.

Istorija rodo, kad tiesioginių ar netiesioginių pripažinimų pasidalinimo įtakos sferomis pasekmės visada buvo arba įtampos padidėjimas, arba kartais net ir atviri konfliktai.

Tokia sovietinė teisė piliečiam yra lyg reklamų lentoje išskambinti skelbimai:

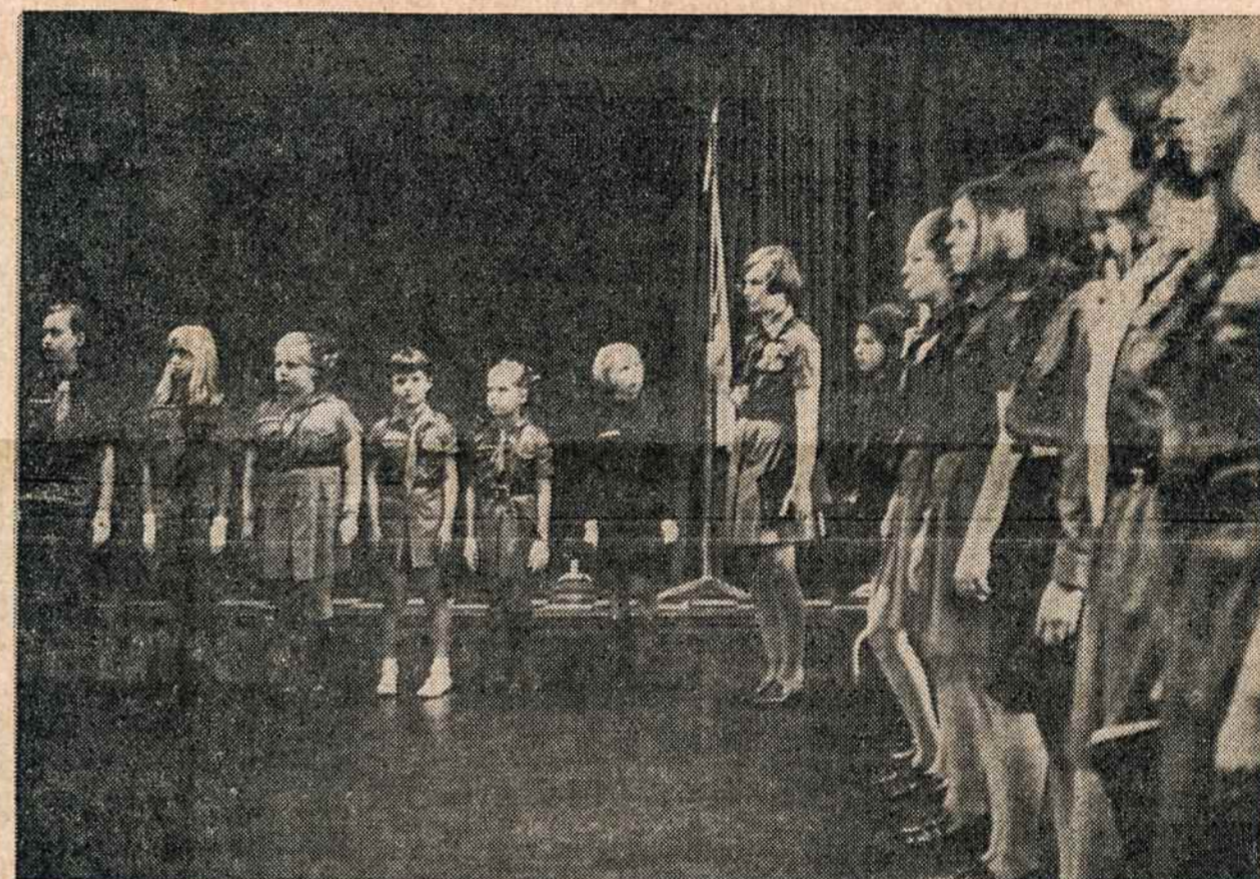
Stambiom raidėm: "Čia maudytis galima". Smulkiom raidėm: "Galima, kodėl ne? Tačiau kurie čia maudysis, bus baudžiami priverstininiu darbu".

Stambiom: "Pilietis turi teisę viešai reikšti savo nuomonę". Smulkiom: "Teisę turi sykį, antrą sykį ją galės pareikšti jau bepročių namuose".

Stambiom: "Sovietinis rašytojas turi visą laisvę kurti". Smulkiom: "Turi, tačiau leidyklos turi laisvę jo raštus nespausdinti, o slaptoji policija turi teisę jo raštus konfiskuoti ir kelti bylą už Sovietų Sąjungos šmeižimą".

*

Tokia yra ta "liaudies demokratija". Joje "kulto" komisaras gali būti ramus: jei plaukas jam nuo galvos nukris, tai ne už persekiojimą kunigų, vėžusių skundą į Maskvą.

New Yorko skautės sueigoje. (Žiūr. 6 psl.)

Nuotr. V. Bivainio

(nukelta į 4 psl.)

NELĖ MAZALAITĖ

DEŠIMTOJI MŪZA

IŠTRAUKOS IŠ KNYGOS

(4) Ir žmogus — visų milijonų Aš, kurie maldauja ir šaukia, kai tiktai pamato ausis — ėmė kalbėti apie pavergtųjų bylą — jie tenori vieno dalyko: Laisvės.

— Mes turim laisvę, — sako Tasai, — mes turim laisvę, bus jau kelios savaitės, kaip mes esame valstybė, o aš esu atstovas.

— Ir pajutęs savo svarumą, jis pasidarė rimtas ir ėmė teirautis:

— Apie ką tu kalbi?

— Apie šimtus milijonų bendrai, ir apie savo Tėvyne, — sako žmogus.

— Niekuomet negirdėjau apie tokį kraštą, — sako Tasai, — kiek jūs yra?

— Trys milijonai — ne, aš nežinau, kiek dabar, kiek yra užtremtųjų, kalėjimuose ir nūžudomų. Mes esame sena valstybė, mes esame garbingos praeities valstybė —

— Ką jūs dirbate? — perkerta atstovas, ir žmogus sako: — Mes buvom ūkininkai, mes

buvom žvejai, mes gyvenom miestų gyvenimą, mes rašėme knygas, muziką —

— O, kaip kvaila taip sunkiai dirbti! — sušuko atstovas, — kam tiek vargti? Mes šokam paskerdę žvėrį arba priešą — mes esame linksmi. Ar jūs valgot priešus? — Sako smalsiai, ir žmogus sudreba:

— Koks siaubas! o atstovas tarė:

— Kokie kvailiai! Gi sakai, kad jūs turite tiek daug priešų — galima amžinai puotas kelti. — Ir tyliau pasakė, nusišukęs nuo šoferio: — Ar jūs skanūs?

— Mes esame žmonės! — sušuko žmogus taip, kad suskambėjo pastato sienų stiklas, ir šoferiui iškritė kepurė.

— Tai nieko nereikia, — ramiai pasakė atstovas, — juk tu matai, kad jūs ten negalit įeiti — o aš esu.

— Kiek yra jūsų? — ūmai paklausė žmogus, ir atstovas nepyko, nors jis turėjo vargo: jis ėmė lankstyti pirštus, kol pagaliau žinojo:

— Tūkstantis. Ir tūkstantis. Ir dar septynis kartus po tūkstantį. Ir šimtas. Ir dvidešimtis. Ir dar tris. Kai išvažiavau, buvo tiek — bet galėjo gimti, arba pakliuvo į katilą.

— Ką jūs veikiate namie? — klausia žmogus, — ką jūs dirbate?

— Nieko. Juk sakiau, kad neverta dirbti — mūsų sala yra graži ir šilta — mes paliekame baltiems atėjūnams darbus — jeigu jie ko ieško po žeme. Kartais mes turim pašalinį biznį —

— Jūs turit neprasemtus šaltinius žibalo?

— Ne, — sako atstovas.

— Neprakastus kalnus deimantų?

— Ne, — sako atstovas, — ne. Kaimynijoje, kitose salose pasitaiko, bet mes neturim. Sakiau, kad mes leidžiame baltiesiems ieškoti, jeigu jie nori. Bet mes priimam paramą — žiniai, kad išvystytume, koks dailus žodis! Ir dar tas pašalinis biznis — hobby — kaip sakoma: mes suspaudžiame vieną kitą galvelę — suvenyram. Žinai, kai per posėdžius apsižvalgau — kiek čia galvų, galima būtų praturtėti jas suspaudus. Jeigu jos jau nebūtų suspaustos ir taip, — pasakė jis apgalestaudamas, — tiktai laikinai atrodo pripūstos išminties.

— Bet kodėl jūs pripažino laisvais! — ėmė šaukti žmogus, — kaip galėjo paskelbti jus nepriklausoma valstybe, kodėl priėmė jus į žmonių drauge, kuri skaldo ir lopo pasaulį? Kuo jūs užsipelnėte būti čia?

— Palauk, — sako atstovas, — pasilenk, aš tau pasakysiu dar vieną paslaptį, didžiausią: Mes turim balsą — labai lankstų ir parduodamą, ir mes neturim godžių kaimynų. Ir mūsų buvusių valdytojų niekas nebijo. — Žmogus krūptelėjo, jam pasirodė, kad jis pajuto dantis prie pat ausies.

Jis skubiai atsistiesė, o atstovas liūdnai tarė:

— Tu esi per daug liesas. Tiktai rusas tegali tokiais užsigardžiuoti.

Jis pamojė, ir šoferis nusišukęs ir palaikė automobilio duris, kai atstovas lipo į vidų.

Žmogus stovėjo ant dailaus žvyro, švietė saulė ir kiekvieną pastato langą ir jie atrodė juodi kaip smala — ir už savo nugaros išgirdo muziką, labai nykia, labai liūdna, beveik beviltiška:

Jis atsistojo, ten kažkur, vėjas blaškė prie kitų pastato pavergtųjų tautų vėliavas, jos visos dėvi juodus gedulo kasnykus — tai jais groja vėjas kaip stygomis.

Žmogus stovėjo ir kartojo Evangelijos žodžius: Nes už eigoje jiems nebuvo vietos.

Brežnevo doktrinos intervencionistinės pobūdį skatina nesaugumo ir perversmų atmosferą ir pačios taikos perspektyvas verčia vis labiau iliuzinėmis. Užsitęsęs Europos padalinimas ilgai sukels pasaulinio masto krizių, kurios savo keliu sukels iš abiejų pusių didėjančią priešiškuumą sproginėjimo grandine. Tik vieninga, laisva ir demokratiška Europa yra tikras pagrindas taikai Europoj ir pasauly.

Iš Brežnevo doktrinos kyšo aiškūs pasiryžimas ir toliau kojomis trypti pagrindines rytinės Vidurio Europos žmonių teises. Ši doktrina savinasi "įgaliojimą" Sovietų Sąjungai savivalingai kištis į kitų valstybių vidaus reikalus, o juk tai priešinga pagrindiniams Žmogaus Teisių Deklaracijos dėsniams, Jungtinių Tautų pagrindiniams nuostatomis ir apskritai bendriesiems civilizuoto elgesio dėsniams.

Sovietų Sąjungos statomas mūras tarp pavergtųjų tautų ir laisvojo pasaulio yra tik karinės Sovietų Sąjungos jėgos palaikomas statinys. Uždarus visuomenės savoka jau pasenusi, nebeveikianti ir priešinga žmonių siekimui tvarkyti savo gyvenimą savo atsakomybe. Rytis

nės Vidurio Europos tautos, kaip ir visi žmonės visame pasaulyje, reikalauja laisvo ir nekludomo galimumo keistis mintimis su kitais žmonėmis bei kitomis tautomis.

Niekad negalės būti pasiekta visuotinės įtampos atoslūgio, neatsižvelgus rytinės Vidurio Europos tautų teisių ir siekimų. Todėl ypatingai svarbu, kad būsimose derybose tarp Jungtinių Valstybių ir Sovietų Sąjungos nebūtų sutartas bei sudarytas toks saugumo susitarimas, kuriuo būtų pakenkta pavergtųjų tautų laisvės, apsisprendimo teisės ir valstybinės nepriklausomybės siekimams. Laisvojo pasaulio valstybininkai turėtų visiškai atmesti Sovietų Sąjungos vyriausybės pa-

žiūrą, anot kurios rytinės Vidurio Europos kraštai lyg būtų koks privatus Sovietų Sąjungos kiemas, ir jie turėtų tokią pažiūrą atvirai pasmerkti, kaip nemoralią, imperialistišką, gresiančią taikai ir saugumui. Joks Europos saugumo paktas neturi nei tiesiogiai nei netiesiogiai dabartinės padėties rytinėje Vidurio Europoje nei Sovietų Sąjungos viešpatavimo toms tautoms.

Pasaulinio masto krizės rytinės Vidurio Europos klausimą gali nustumti į antrą eilę. Bet neužmirština, kad Brežnevo doktrinos paskelbimas ir leidimas ją įgyvendinti yra ne vietinės, o pasaulinio masto reikšmės dalykas.

(Elta)

VIENO KNYGYNĖLIO LIKIMAS

New Hampshire valstijos Manchesterio miestas turi 88 tūkstančius gyventojų, bet nėra lietuvių parapijos, organizacijos ar klubo. Tačiau yra dideliame viešame knygne lietuviškų knygų lentyna, kuri, rodos, pradėjo telktis kažkieno iniciatyva 1932 metais. Ji turi 32 knygas.

Populiariausia, matyti, buvo prancūzo Dumo apysaka Gra-

fas Montekristas, kurią Pr. Morkūno vertimu Kaune 1928 išleido Vairo b-vė. Ją skaitė 33: pirmas skaitytojas — 1933 gegužės 31, paskutinis — 1959 liepos 23.

Po to labiausiai mėgiamas buvo anglo Edgardo Wallace 'Thrilleris' Raudonasis ratas, Aleksandro Urbono išverstas, o Švyturio b-vės Kaune išleistas 1930. Jį skaitė 17: pirmas — 1933 gegužės 23, paskutinis — 1955 kovo 5.

Prancūzo Juliaus Verno už 20,000 metų skaityti ėmė 15 skaitytojų, 1932-1955 laikotarpiu. Ją ir kelias kitas knygas išvertė V. Zavickas.

Populiari buvo ir V. Krėvės Siaudinė pastogė. Ją ėmė dvilika skaitytojų: pirmas — 1933, gruodžio 9, paskutinis — 1961 sausio 27. Įdomu, kad ši data yra paskutinė, kurią šios lentynos lietuviška knyga buvo imama. Po jos niekas daugiau lietuviškų knygų Manchestery nebereikalavo.

Po du skaitytojus (1953 ir 1957) turėjo Landsbergio ir Meko Proza ir Savickio Raudoni batukai, Gabijos 1951 leidiniai Brooklyne.

Lentynoj stovi niekieno neskaitytos: Gineičio Amerika ir Amerikos lietuviai, dr. J. Balio Lietuvių tautosakos skaitymai, Alanto Artisto širdis, Tuebin-

(nukelta į 4 psl.)

Juokas

Po šiltų debesų dangum, džiugioje minioje išpirktųjų ir tų, kurie laisvės krašte laukė — vienas svetimasis stebėjo dėkingumo apeigas.

Žmonės šaukė iš laimės pamatę savo artimuosius gyvus, ir šaukė iš ilgesio, nusukę veidus ir širdis į Namų pusę, o Namai buvo taip arti, kad šiame krante įmesta gelė per neilgą laiką galėjo būti vandenu nulinguota ir gimtąją šalį. Ir vistiek jie buvo benamiai, galvojo svetimasis.

Jis buvo iš toli, iš šiaurės, jis buvo benamis, jokiais pritraukiančiais, padidinančiais stiklais jis negalėjo užmatyti savo Tėviškės pakrančių — tačiau, galvojo jis ciniškai — jie yra taip pat toli nuo savo Namų, kaip aš nuo savųjų.

Jis klausėsi ir žiūrėjo į veidus: vieni buvo tiktai tarsi pavasarinio potvynio apsemti džiaugsmo — tačiau, galvojo šiaurietis — kiekvienas tvanas žiūro. Kitų veidai buvo aptemę, ir ne dėlto, kad jų nebūtų laukę — jie nebuvo vieniši, čia, šalia, limalis stovėjo jų artimieji, bet jų širdys buvo karčios, ragavusios baisaus pažinimo: jie, kariai, buvo išpirkti — ne išvaduoti. O kas yra išpirktas, prieš tai turėjo būti parduotas. Kaip gerai jis pažino tai, žmogus iš šiaurės.

Jis stebėjo, kaip galingiausias šio laisvojo krašto Vyras buvo gerbiamas ir garbinamas tų žmonių! Jam buvo įteikta vėliava. Kariai, sukilėliai, laisvės kovotojai, kaliniai ir nupirktieji — jie buvo nešę, gynę, saugoję, slėpę ir išgelbėję Vėliavą — ir dabar ją, kaip begalinį dėkingumą įteikė galingojo kaimyno valdovui.

Štai dabar jie stovi, visi, kaip viena akis — taip jie žiūrį į jį, ir laukia; ir trumpą akimirką žmogui iš šiaurės širdis plaka, kaip tų pietiečių, ir jis išlieja į jų viltį. O gal būt!

Juk tas nuostabus puikus Vyras, kuris žemiška galybe yra pirmas po Dievo, gali pasaulio istorijos vardą padaryti garbingą ir teisu, vienu rankos krustelėjimu jis gali nukreipti laimėjimo kryptį. Kalbėk, sakyk, kad čia laikina klaida, kad buvo patarėjų suklastotas raštas, kad jis pažįsta jų sielvartą, kad negalima nupirkti žmogaus laisvės nei sielos. Kad išpirkimas reikalingas kitko — nuo Išganytojo iki gnančiojo Tėvyne partizano — reikia kraujo aukos. Sakyk, kalbėk — šaukia širdimi žmogus iš šiaurės, — kad padėsi, kad remsi, kad leisi jiems, mums, visiems, kovoti.

Jis žiūri, kaip galingasis Vyras suklostė Vėliavą, tarsi medžiagos sklypelį, ir po šiuo karštu debesiu, kur neseniai,

(nukelta į 4 psl.)

Šešiolika kančių ir skriaudos metų

HARTFORDO LIETUVIŲ "TĖVYNĖS GARSŲ" RADIO VANDOS VEDEJO ALGIMANTO DRAGŪNEVIČIAUS PASIKALBĖJIMAS SU KNYGOS "VERGIJOS KRYŽKELIUOSE" AUTORE STEFANIJA RUKIENE

Kas jus paskatino parašyti savo ir daugelio tūkstančių to paties likimo brolių košmarškų išgyvenimų knygą?

Didelis vargas, žiaurūs pergyvenimai, begalinės kančios ir nekaltų lietuvių mirtys skatino mane išlieti tą skausmą, pasiskųsti ir viską išsakyti laisvėje gyvenantiems savo broliams.

Per šešiolika metų sieloje prisirinko labai daug skriaudų. Žinojimas, kad esi nužmogintas, paskirtas lėtai ir baisiai bado mirčiai, išspaudžiant pasakines jėgas komunistų gerovei kelti.

Tada visi tremtiniai norėjome šaukti pasauliui: išgirskite, užtarkite ir mums padėkite.

Ypač buvo skaudu savo rankomis pilti vis naują ir naują lietuvių kapą. Tada taip užvirė kraujas ir pravirkdavo širdis, kad Antanas, Marija ar mažasis Vytukas daugiau jau niekam nepasiguos savo vargais ir nepapasakos apie baisiai sunkią bado mirtį.

Tokiais momentais jausdavau pareigą kalbėti, šaukte šaukti už tuos tūkstančius mirusiųjų. Bet kada prakalbėsiu, kada pasiguosiu ir ar pati išliksiu gyva, tada nežinojau.

Grįžau į vergaujančią Lietuvą. Braidau po kraujuotas rases, ieškau žuvusių laisvės kovotojų pagiriais išsimėčiusių

Knygnėlio likimas

(atkelta iš 3 psl.)

gene išleisti Tremties metai ir kelios kitos.

Amerikos lietuvių kultūros istorijai būtų įdomūs daugelio kolonijų veiklių ir neveiklių mūsų knygų skyrių duomenys. Brooklyne, Maujer gatvėje, buvo gana gausi lietuviškų knygų lentyna. Ar tebėra? Ar kas naujoja?

Ipolitas

kauburėlių, siūlausi motinoms talkon juos atkasti ir sūnelių kaukelius slaptai palaidoti kaupuose.

Ir tėvynėje girdžiu žmonių skundus apie bolševikų padarytas neužgydomas sielos ir širdies žaizdas ir neatlyginamas medžiagines skriaudas. Išvažiuojant į Ameriką, jie mane prašė: "Pasakykite jiems, kaip mes čia gyvename".

Išpildžiau visas man pažįstamų žmonių pavestas misijas ir nedrausiai pabandžiau pasisakyti spaudoje, kaip Lietuvoje gyvena mūsų broliai. Ačiū! Šio krašto lietuviai skaitė, domėjosi ir daug paskatinančių laišku parašė. Buvo atvažiuavęs amžinos atminties Kipras Bielinis, paragino parašyti atsiminimus ir pažadėjo išleisti. Taip ir pradėjau eilutę po eilutės austi savo užrašus.

Noriu, kad tie mano užrašai išjudintų kai kurių išeičių apsnūdumą, blaškymąsi, išsklaidytų nesutarimus ir primintų netolimą, bet labai skaudžią mūsų tautos praeitį. Tuo pačiu noriu priminti ir įsakmiai pabrėžti, kad komunizmas nepasikeitė ir savo tikslų atkakliai siekia ir sieks. Visi privalome atsiminti, kad šiandien kiekvienas lietuvis yra reikalingas vergaujančiai tautai ir šventai turime atlikti pareigas, savo gimtajai žemei.

Be to, sąžinė man neleidžia nusinėti į kapus matytą rusų komunistų vykdomą tautų naikinimą.

Jeigu buvo teisiamas nacizmas ir fašizmas, tai tikiu, kad bus teisiamas ir komunizmas. O gal ir mano užrašai tada atsiras ant pasaulinio teisingumo tribunolo stalo?

Tamstos knygą skaitant, tiesiog sunku suprasti, kokiose baisiose sąlygose jums teko, o kitiems dar ir dabar tenka gy-

Stefanijos Rukienės knygos "Vergijos kryžkeliuose" viršelis

venti. Ar numatote šią knygą, gal sutrumpintoje ir amerikiečiams priitaikintoje formoje, išversti į anglų kalbą?

Skaitytojai, kun. dr. S. Matulis, Pranas Narvydas, Vladas Venckus ir daugybė kitų, pritaria knygą versti į svetimas kalbas ir net žada materialiai paremti.

Tačiau reikia palaukti išeinančio antrojo užrašų tomo "Grįžimas į gyvenimą". Rankraštis jau paruoštas ir išsiųstas Vilties leidyklai. Knyga turėtų pasirodyti prieš Kalėdas. Verčiant užrašus reikėtų trumpinti ir iš dviejų tomų sudaryti vieną, nes tūkstantis puslapių skaitytojus gali baidyti. Juo labiau, kad mano užrašai yra taikyti saviesiems, lietuviams. Vertimui atlikti reikės didelės talkos. Tai ateities projektai ir ketinimai.

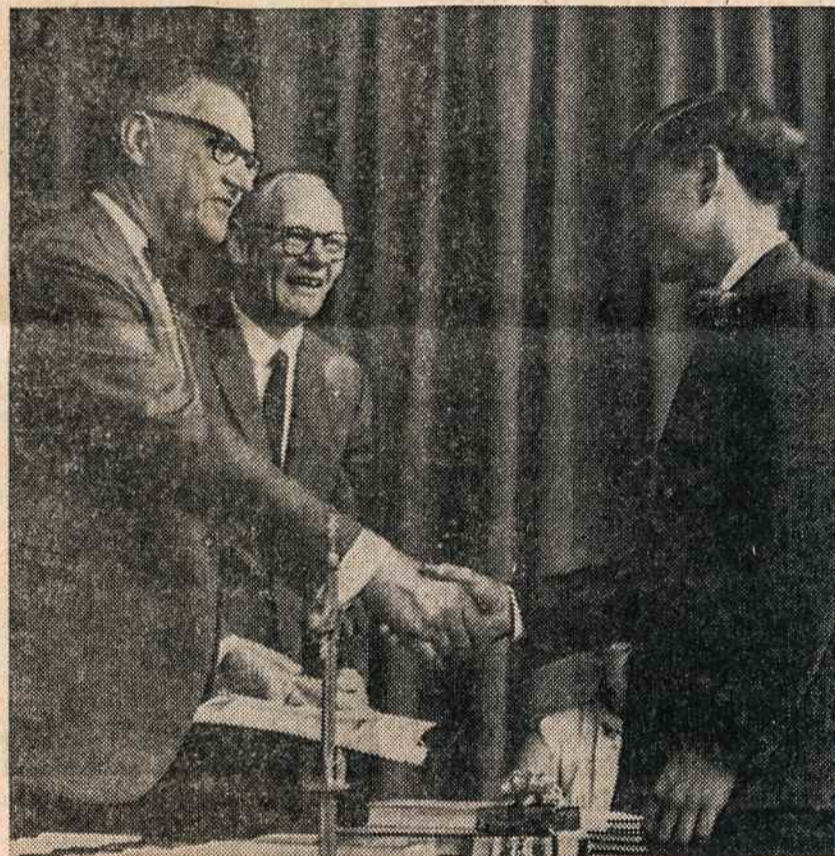
Kaip knygą vertina skaitytojai? Sprendžiant iš recenzijų ir iš skaitytojų gaunamų laišku, knyga vertinama gerai. Paskaitysiu iš laišku keletą ištraukų.

Profesorius kun. Stasys Yla rašo:

"Negaliu atsistebėti iš kur Jūsų tos jėgos po tiek metų kančių ir išgyvenimų dar parašyti veikalą — monumentalinį. Kartą vienas jaunas inžinierius pasakė: Lietuva yra Europos

meisteris išlikimo prasme. Tai tinka ir Jums asmeniškai.

Skaitau pamažu, kad geriau įsijausčiau tą tautos brolių — sesių dramą. Juoba dėl to, kad ir mano brolis su šeima ėjo tais pačiais keliais ir liko ten palaidotas. Su Jūsų knyga praturtėja mūsų literatūra nauju įrašu, nauja dokumentacija to istorinio tarpsnio, kuris nepa-

Baigimo pažymėjimą įteikia Vyčiui Snieškai abiturientų išleistuvėse birželio 7 Maspetho lietuvių parapijos salėje. Nuotr. R. Kisieliaus

kartojamas savo šurpumu. Jūs prabilote už daugelį, kurių lūpos dar užčiauptos. Ši knyga yra kartu ir kaltinamasis aktas Sovietų sistemai, kuri vykdo tautų genocidą."

A. Paulius iš Hamiltono sako:

"Perskaičiau Jūsų "Vergijos kryžkelius" ryte rydamas. Tai lietuvių kančių Odiseja, kuri beskaitantįjį sukrečia iki šjėlos gelmių. Tikrai Jūs aprašėte sibirinį mūsų tautiečių gyvenimą su visom smulkmenom — tiesiog nuoga, žiauru, brutalu. Daug vietų grįždavau dar kartą perskaityti, kad galėčiau geriau suprasti, įsijausti ir pergyventi."

Dr. Balys Matulionis iš Walum Lake rašo:

"Knyga parašyta kankinamos ir žudomos tautos ašaromis ir krauju; ją galima skaityti tik lapas po lapo, kad galėtum įsigilinti į mūsų tautos kruvinas kančias. Tai ilgiems laikams paminklas žuvusiems ir rūstus pamerkimas sugyvuėjusiam Lietuvos pavergėjui."

Skaitytojai užvažiuoja asmeniškai susipažinti, pasveikinti ir padėkoti už knygos parašymą.

O kaip su knygos pristatymais visuomenei?

Knygos pristatymai buvo suruošti Detroite, Chicagoje ir Philadelphijoje.

Išspūdingiausias pristatymas buvo suruoštas Chicagos Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio, Jaunimo centro salėje.

Profesorė Aldona Augustinavičienė išskėlė knygos ryškias savybes ir ją teigiamai įvertino.

Pedagoginio Lituaniistikos Instituto studentai atliko iš knygos "Vergijos kryžkeliuose" instituto direktoriaus Domo Veličkos sukurtą montažą "Mažųjų brolių baladė".

Vaidybinę ir meninę dalį apipavidalino aktorius J. Valentinas.

Bendrai imant, knyga perkama gerai. Kietais viršeliais visos kopijos jau išparduotos.

Juokas

(atkelta iš 3 psl.)

muose, kai jūsų tėvynės atgaus laisvę.

Kaip? — nori šaukti žmogus, ir jis žino, kad su juo šauktų visi kurie laukia teisybės — kaip? Kaip gali tapti kraštas laisvas, jeigu niekas nekariauja dėl jo? O kas kariaus, jeigu tie, kurie gali, nepadaeda, o kurie trokšta, yra bejėgiai? Kaip gali girti tuos kovotojus, išsiųstus su pažadu, ir atgautus su pinigų — jeigu leidai taip įvykti? Ir simtus tūkstančių kartų gali garbinti laisvės vardą, ir jei nieko nedarai užtvirtinti žodį — tai testamentas parašytas ant nukritusių medžių lapo.

— Mes nekovosime dėl jūsų, nė dėl kitų pavergtųjų — bet jūs būsite laisvi.

— Mes nieko nepadėsime, kad diktatūros sugriūtų, bet jūs žinote, kad gali taip atsitikti ir jūs būsite laisvi.

— Jūs būsite laisvi.

— Kaip?

Kaip — žmogus juto, jog pro visą šios akimirkos džiaugsmą, žmonių širdyse, uždangstytas gražiais kalbėjimais ir viltimis, yra šaltas žinojimas ir klausimas:

Kaip? — jeigu niekas nedaro nieko, kas išgelbėtų.

Reiktų paklausti mokslininkus, kurie taria, jog kažkada, kažkaip, be Priežasties — atsirado žaibas, trenkė, ir prasidėjo visata.

Žmogus iš šiaurės tylėjo.

Ir staiga jis išgirdo juoką ir nusigando: argi jis pats nepajuto, kaip įvykdė savo ketinimą? Tačiau jis negalėjo juoktis taip grasinamai, pergalingai ir biauriai — žinojo jis, nes kogi jo širdis drebėjo? Ir nesijuokė niekas kitas šiame žmonių suplaukime — tai yra didžiojo priešo juokas.

O kas protarpiais prasimuša pro juoką? Kas ūkėja taip gailiai, taip silpnai, slopinamai, bet tvirtai, kad turi skilti kalnai? Ar Vėliava atiduota galingojo Vyro globai, ar šimtai vėliavų daugelyje kraštų, valstybių vėliavos, Bažnyčių vėliavos — kas kovoja su baisiuoju juoku?

Tačiau laimingieji, tvirtai, didelio, turtingo krašto žmonės tegirdėjo sulankstomos medžiagos šlamėtimą, ir jiems daugiau rūpi nušalusios citrinos žiedlapis negu viso pasaulio vėliavos.

Gal būt ir jų pačių.

N. B. Po keletrių metų žmogus iš šiaurės skaito laikraščiuose, kaip Castro šnipai Amerikoje patys praneša valdžios agentūroms apie antikomunistinių pabėgėlių planus kovai. Šimtai Amerikos įvairių sričių agentų specialiai yra skiriami įsikverbti į tas anti-Castrines grupes, kad iš anksto sužinotų jų planus ir sunaikintų juos.

Juokas darosi vis garsesnis,

O kraujas dar neišbluko.

Jeigu "EGLUTĖ" užsakys,

Vaikui džiaugsmą padarysi —

Valandos pavirs minutėm.

Skaitant nuotykius Pupučio,

NAUJOS PLOKŠTELES

Lauksiu tavęs. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys. Pasaka, Nemunėli, Nemunėli, Medžioklės daina, Ar žinai, Lauksiu tavęs, Vėjas, Barkarolė, Susitikimas, Eikš, drauguži, Kada meilė aplanko, Senoje pilyje, Džigūnas. Išpildo sol. E. Ivanauskas, S. Laurinaitytė, Herta Kaniauskaitė, L. Ablėnaitė, E. Saulevičiūtė, Romanas Marijošius, orkestrui palydint. Išleido Montrealio liet. radio valandos vedėjas L. Stankevičius. Kaina 5 dol.

Sol. Antanas Pavasaris, tenoras. Dainų ir arijų rečitalis. Šauksmas, Nemunėlis, Tušti paklitieji namai, Ten mano tėvynė, Lietuvos laukai, Tykiai, tykiai, Dainos, muzika ir gėlės. Arijos iš operų: Eugenijus Oneginas — Čaikovskio, L'Arlesiana — Cilea, Pajacai — Leoncavallo, Meilės elekstras — Donizetti, Tosca — Puccini. Perlių ieškotojai — G. Bizet. Zydė — Halvey. Kaina 5 dol.

NAUJAI IŠLEISTOS KNYGOS

Lithuania 700 Years, parašė A. Budreckis, J. Jakštas, J. Puzinas, S. Lazoraitis, redagavo A. Gerutis. Knyga parašyta anglų kalboje, didelio formato, kietais viršeliais, 474 psl. kaina 12 dol. Liepsnos ir apmaudo ašočiai, premijuotas J. Gliaudos romanas, kaina 4 dol. Kelias į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, J. Puzinas, išleido Karys, kaina 2.50 dol.

Vergijos kryžkeliuose, S. Rūkienė, kaina 5 dol., kietais virš 6 dol., Lietuvių literatūra svetur, redagavo K. Bradūnas, kietais viršeliais 10 dol., Ant. Vilelės tilto, P. Jurkus, kaina 2.50 dol. Peilio ašmenimis, J. Jankus, premijuota, kaina 4 dol. Dangus debesyse, J. Švaistas, premijuota, kaina 2.50 dol.

Gatvės berniuko nuotykių, R. Spalio apysaka jaunimui ir senimui. 2-oji Alg. Trinkūno iliustruota laida. 528 psl. minkštais viršeliais 4 dol., kietais — 5 dol. Labai graži dovana ypač jaunimui. Išleido dr. Vydūno fondas Chicagoje.

R. Spalio anksčiau išleista Alma Mater, kurios kaina kietais viršeliais 5 dol. Taip pat Užsienio Lietuvių Spaudos Metrašitis — kaina 2 dol. Lietuvos Geografijos Vadovėlis, Z. Aškolio, kaina 1.50 dol.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemoškantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol.

Labai naudingas priedas pradantiems mokytis lietuvių kalbą: Lithuanian Reader for Self-Instruction. Parengė W. R. Schmalstieg ir A. Klimas. Kaina 1 dol.

PAPIGINTOS KNYGOS

"Atsiminimai iš Balfo veikalos". Prel. dr. J.B. Končiaus veikalas apima Balfo įsikūrimo istoriją, lietuvių gyvenimą tremtyje, naujakurių būklę Amerikoje. 144 iliustracijos. Tinkama ir naujakuriam pasiskaityti ir kvietėjam padovanoti. Kaina 3 dol. Kietais viršeliais 4 dol.

"Vytautas the Great". Prel. dr. J. B. Končiaus istorinis veikalas apie didįjį Lietuvos kunigaikštį anglų kalba. Graži dovana angliškai kalbantiem. Kaina 2 dol. Kietais virš. 3 dol.

"Awakening Lithuania". Profesorius J. Stukas anglų kalba aprašo lietuvių tautinį atgimimą. Kaina 3 dol. Kietais viršeliais 4 dol.

Sios bei kitos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

MAIRONIO MOKYKLOS ŠIŲ METŲ ABITURIENTAI

Visos nuotraukos R. Kisieliaus

Ligija Birutytė

Rūta Gerulaitytė

Romas Katinas

Giedrė Kregždytė

Vytautas Navickas

Algis Ošlapas

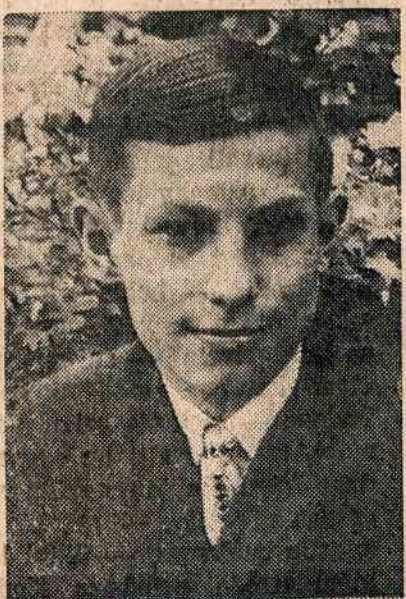
Vytis Snieška

Audrė Staknytė

Edvardas Oselis

Sarūnas Zikaras

Dvidešimt metų bendruomenei

1949 panaikinus didelę Gees-thachto-Spakenbergo lietuvių stovyklą, dalis lietuvių, negalėjusių išemigruoti, buvo perkelti į vokiečių ūkį ir išskirstyti po stovyklas. Dalis Spakenbergo gyventojų pateko į Hamburgą ribose esančias stovyklas. Tokių stovyklų Hamburgėje buvo šešios. Vieniem pasisekė geriau ir patogiau apsigyventi, o kitiem — labai blogai.

Lietuvių Hamburgėje gyventa ir anksčiau. Kiekviena stovykla turėjo savo atskirą komitetą. Rūšiai buvo palaikomi per apygardų įgaliotinius. Atvykę iš Spakenbergo ir apsigyvenę įvairiose stovyklose lietuvių susiorganizavo į vieną Hamburgę ap-kės bendruomenę, per kurią buvo gaunama Balfio para-

HAMBURGO LIETUVIAI

retas kuris įstoja į bendruomenės narius.

Hamburgėje lietuviai gyvena labai išsisklaidę. Atstumas tarp vieno ir antro susidaro net apie 60 kilometrų. Miesto centre gyvena tik kelios šeimos. Bendruomenės centre yra mūsų dekanas kun. V. Šarka, kuris palaiko glaudžius ryšius su Sv. Teresės parapijos klebonu. Klebonas karo metu yra buvęs Lietuvoje. Jo dėka galima naudotis parapijos sale, kurioje yra ruošiami minėjimai ir kitoki parengimai.

Kun. V. Šarka yra didelis lietuvis. Jis neskirto žmonių konfesijom. Ypatingai globoja lietuvius, nesvarbu, kokių jie būtų pažiūrų. Padėjo jiems gauti butus. Esant reikalui, pats padėdavo ir persikraustyti. Jo dėka šiandien visi gyvena patogiai ir jau yra užmiršę stovyklų gyvenimą, kartais pamiršdami net ir lietuviškas pamaldas.

ma, šaukiami susirinkimai, ruošiami minėjimai ir teikiamos informacijos.

Nors ir sunkus buvo stovyklų gyvenimas, bet kultūrinė veikla gal buvo didesnė, kaip šiandieną. Dabar visi turi minimalinį pragyvenimo šaltinį, bet moraliai yra pavargę ir daugiau dėmesio kreipia į vietos gyventojų papročius. Hamburgo stovyklose nebėra nė vieno lietuvių. Paskutiniai viengungiai gavo butus 1966 metais. Stovyklose apsigyvena tik tie, kurie grįžta iš Lietuvos kaip vokiečių piliečiai, bet ir jie greitai apsigyvena privačiai. Daugelis grįžusių iš Lietuvos palaiko ryšius su bendruomene, bet

Motinos dienos minėjimas gegužės 11 susirinkime į Sv. Teresės bažnyčią pasimelsiti už mūsų mirusius ir gyvas motinas. Tuo pačiu atiduot pagarbą Marijai. Dekanas kun. V. Šarka atlaikė pamaldas ir pasakė tai dienai skirtą pamokslą.

Po pamaldų susirinkome į gėlėmis išpuoštą salę, kur laukė jaunimas su kun. Br. Liubino paruoštu montažu. Susėdus motinoms prie stalo, jas pasveikino Bendruomenės pirmininkas. Kun. V. Šarka skaitė paskaitą. Montažą su dainomis ir deklamacijomis atliko Angelika, I-lona, Cecilija ir Ramona Gaide-lytės, Edita Masidlauskaitė, Manuela Tenikaitytė, Aurelija Lipšytė, Irena ir Bernardas Pavilioniai, Sibilė ir Gabrielė Sadžiūtės, Kristė Malinauskaitė, Mažiejė — Kristina, Regina Martina ir Tomas — pašoko "Pas močiutę augau". Montažui vadovavo aktorius A. Gedvila, pravedė L. Narkus.

Labai gražiai pašoko didesnės mergaitės, vadovaujamos Elenos ir Tomo Mikulskių. Elena ir Tomas yra gimę ir augę Amerikoje. Hamburgėje apsis-tojo prieš dvejus metus laikinai, tarnybos reikalais. Nors bendruomenei ir nepriklausė, bet jų bendradarbiavimas ir lietuviškas nuostatas mus sužavėjo. Gaila, kad greitai laikui jie žada mus palikti.

Po oficialiosios dalies visos motinos buvo apdalinotos gėlėmis ir sugiedota jom "Ilgiausių metų".

Pasivaikinę kavute ir parapijos seselių skaniai iškeptais pyragaičiais, su geriausiais prisiminimais išsiskirstėme.

Dalyvis

PROVIDENCE, R. I.

Kunigų Vienybės Bostono, Albany, New Yorko ir New Jersey provincijos balandžio 17 Providence lietuvių parapijos klebonijoj turėjo pusmetinį susirinkimą, kuriame dalyvavo 37 lietuviai kunigai. Po susirinkimo, vaišių metu, 60 metų amžiaus proga buvo pagerbtas klebonas kun. V. Martinkus.

Motinos dienos minėjimą su-ruošė šeštadieninės mokyklos seselės mokytojos Viktorija ir Eucharista, padedamos Aldono Kairienės ir Reg. Braslauskaitės. Be meninės programos, turiningą žodį tarė Ald. Kairienė.

Tėv. Ant. Jurgelaičio, O. P., kuris dažnai patalkina lietuvių parapijai, 25 metų kunigystės jubiliejus birželio 1 praėjo labai sėkmingai: per pamaldas bažnyčia buvo pilna žmonių, o taip pat per 200 asmenų susirinko į jo pagerbimo pobūvį.

Balfio centras gegužės 25-toš dienos savaitgaliui buvo persikėlęs į Providence. Centro valdybos nariai "okupavo" kleboniją ir posėdžiavo. Per 3,000 dol. išskirstyta lietuvių šelpimui Sibire, Lietuvoje, Vak. Europoj ir šiame krašte.

Maironio mokyklos abiturientų išleistuvėse kalba rytų apygardos inspektorius A. Masonis. Prie stalo iš k. į d. mokyklos vedėjas A. Samušis, mokytoja J. Kregždienė, kapelionas kun. J. Pakalniškis, A. Masonis, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLA DAINAVOJE

Vykdami į stovyklą Dainavoje birželio 22, nepamirškite pasiimti registracijos blankų, jei dar jų neišsiuntėt, o svarbiausia — sveikatos blankų, nes be jų būsite gražinami atgal.

Taip pat nepamirškite atsivežti sąrašo žmonių, kurie rems Ateities žurnalą. Jį turėsite pristatyti per žygi Ateičiai parenti.

Atsivežkite visas išplatintas loterijos knyguotes. Nesiųskite paštu. Traukimai įvyks liepos 5, stovyklavimui baigiantis.

Į stovyklą draudžiama vežti: radijo aparatus, ginklinius įrankius, šaudmenis (firecrackers), ilgus peilius, komiksus, angliškas knygas ir t.t. Stovykloje draudžiama rūkyti.

Turėkite dvi paklodes, du užvalkalus, drabužius maudy-muisi, sportui, šaltiem vakaram prielaužo. Taip pat pasiimkite gerą porą batų ilgam ėjimui.

Stovyklautojai patys apsirū-pina dantu pasta, muilu, rankšluosčiais ir t.t. Valgymui indų į Dainavą vežtis nereikia.

Atsivežkite ateitininkų uni-formą: mergaitės baltas bliuziukes, tamsius sijonus ir juosteles (jei jau turite), berniukai — baltus marškinius su tamsiom kelnėmis ir juostelėmis.

MASCV

Arūnas Povilas Paluilis gegužės 29 baigė Sacred Heart gimnaziją vienu iš pirmųjų mokinių. Visą mokymosi laiką išbuvęs mokyklos garbės sąrašuose, lengvai laimėjo Connecticut valstijos stipendiją.

Yra priimtas į keletą geriausių universitetų. Pasirinko Harvardą ir rengiasi studijuoti aeronautiką. Priklausė visai eilei mokyklos klubų. Nesunkiai varžėsi ir dėl pirmųjų vietų futbole, krepšiny, lengvojo atletikoje. N.F.F. and Hall of Fame jį pripažino net scholar athlete. Pati mokykla jį prisky-rė prie labiausiai pasižymėjusių auklėtinių ir įrašė į mokyklos garbės lentą.

Pora dienų vėliau Arūno se-sutė Regina Paluilytė-Simonaitienė Bridgeporto universitete į-gijo magistro laipsnį iš psichologijos. Jos vyras Martynas ten pat jau yra bebaigiąs di-

Arūnas P. Paluilis

SVARBUS PAKEITIMAS Dainavos moksleivių ir jaunųjų stovyklose

Moksleivių ateitininkų cen-tro valdyba paskutiniame posėdyje patikslino stovyklų Dainavoje kainas. Moksleiviams ir jaunūčiam stovyklautojams Dainavoje nustatytas toks mokes-tis:

už dvi savaites — vienam iš šeimos 55 dol., dviem iš tos pačios šeimos 90 dol., trim iš vienos šeimos 130 dol.;

už vieną savaitę — vienam iš šeimos 35 dol., dviem iš tos pačios šeimos 50 dol., trim iš vienos šeimos 70 dol.

Visur kylant kainom, MAS centro valdyba mano, kad šios kainos bus tiksliausios ir priimtinausias leidžiantiems vaikams į stovyklas. Kartojame: čia pažymėtos kainos yra teisingos.

Pakartojame, kad Dainavos moksleivių stovykla prasideda sekmadienį, birželio 22, ir baigiasi šeštadienį, liepos 5. Jaunūčių stovykla prasideda sekma-dienį, liepos 6, ir baigiasi šeštadienį, liepos 19.

Jaunūčių stovyklos metu, pir-

mąją savaitę, Dainavoje ruošia-mi globėjų kursai. Visi, kurie globojate jaunučius, prašomi į tai atkreipti dėmesį ir pasistengti atvažiuoti. Kursai vyks stovyklos metu dėl to, kad atvykę globėjai galėtų stebėti jaunu-čius sovyklinėje veikloje ir kad patys turėtų progos įvykdyti tai, kas bus paskaitose nurodyta.

Moksleivių at-kų sąjunga ir visi sukvietieji vadovai bei kur-sų rengėjai laukia Jūsų, globė-jai, jaunučiai ir moksleiviai, atvykstant Dainavon. Iki greito pasimatymo! MASCV

Amerikos Lietuvių Mon-tessori Draugijos metiniame susirinkime, įvykusiame Vaikų Namuose, Chicagoje, 2743 W. 69th St., gegužės 8 į draugijos direktorius buvo išrinkti Nijolė Mackevičienė, Aušra Saulienė ir Leonas Narbutis. Šių direkto-rių kadencijos tėsis tris metus ir dirbs su patyruisiais direkto-riais: Irena Kriaučeliūniene, Ramune Bartuškiene, Vytautu Germanu, Dalia Dundziliene, Rita Šadauskiene ir Joana Gry-bauskiene.

WATERBURY, CONN.

Arūnas Povilas Paluilis gegužės 29 baigė Sacred Heart gimnaziją vienu iš pirmųjų mokinių. Visą mokymosi laiką išbuvęs mokyklos garbės sąrašuose, lengvai laimėjo Connecticut valstijos stipendiją.

Yra priimtas į keletą geriausių universitetų. Pasirinko Harvardą ir rengiasi studijuoti aeronautiką. Priklausė visai eilei mokyklos klubų. Nesunkiai varžėsi ir dėl pirmųjų vietų futbole, krepšiny, lengvojo atletikoje. N.F.F. and Hall of Fame jį pripažino net scholar athlete. Pati mokykla jį prisky-rė prie labiausiai pasižymėjusių auklėtinių ir įrašė į mokyklos garbės lentą.

Pora dienų vėliau Arūno se-sutė Regina Paluilytė-Simonaitienė Bridgeporto universitete į-gijo magistro laipsnį iš psichologijos. Jos vyras Martynas ten pat jau yra bebaigiąs di-

Arūnas P. Paluilis

Mielas lietuvi, paremk lietuvių pranciškonų pastangas pastatyti KULTŪROS ŽIDINĮ New Yorke. Įsigytas žemės sklypas Highland Blvd., Highland Parke, Brooklyn, N. Y. Baigiami ruošti pastatų planai. Laukiam talkos! — Aukus prašom siųsti lietuvių pranciškonų vienuolynui 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

IŠ VISUR

Danutė Brazytė-Bindokienė laimėjo JAV Lietuvių Bendruomenės Svetimo tarybos paskelbtą jaunimo literatūros konkursą, kuriam buvo viso atsiųsta 5 apysakos ir 5 dramos. Vertinimo komisiją sudarė pirmin. Vincas Ramonas, sekr. Julija Svabaitė-Gylienė, nariai— Saulė Jautokaitė, Algimantas Dikinis ir Mykolas Drunga. Komisija birželio 12 d. posėdy nutarė pirmos premijos neskiirti, o antrąją 500 dol. premiją paskyrė D. Brazytei-Bindokienei už apysaką "Mieste nesaugu". Premijos įteikimo iškilmės įvyks spalio 11 Jaunimo centre, Chicagoje.

Kun. Pranas A. Daus, buvęs klebonu Sv. Patriko bažnyčioje Sheffiold, Ill., neseniai perkeltas klebono pareigom į Sv. Patriko bažnyčią Camp Grove, Ill. Kun. Daus yra kilęs iš Scranton, Pa.

Liūdnujų birželio įvykių minėjimas įvyks penktadienį, birželio 20 d., 7:30 v.v. Jaunimo centre. Iškilmės prasidės apeigojimas prie aukuro, kur bus padedamas vainikas žuvusiem. Tolimesnė programa vyks salėje. Prelegentas — Ignas Andrašiūnas. Meninę dalį atliks Pedagoginio Lituanistikos instituto studentai: Rimas Černius, Birutė Lieponytė ir Ramutė Plioplytė, atlikdami Domo Veličkos "Mažųjų brolių baladę". Tai yra tremties atminimų etudās. Stud. Antanas Rauchas tvarkys apšvietimą ir garsinius pritaikymus. Minėjimą ruošia Amerikos Tarybos Chicago skyrius.

Vysk. V. Brizgys yra sutikęs būti garbės komiteto pirmininku vysk. A. Deksnio iškilmingam priėmimui Chicagoje. Pontifikalinės mišios bus birželio 29 d. 3 val. popiet Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Jų metu giedos ir solistai St. Baras ir J. Vaznelis.

Kard. J. Cody, Chicago arkivyskupas, pranešė komite-tui, kad birželio 29 dalyvaus iškilmingose naujojo Europos lietuvių vyskupo A. Deksnio laikomose pamaldose Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke ir taip pat priėmimė Martiniuke salėje.

Pavergtųjų Europos Tautų Seimo delegatūra Vokietijoje savo visuotiniame susirinkime perrinko Elmarą Reisenbergą, estą, pirmininko pareigoms. Vicepirmininkas išrinktas dr. D.C. Amzaras, rumunas, o sekretorium Jordanas Raičėvas, bulgaras. PET Seimo biuro Bonnoje direktorium yra Valteris Banaitis. (E.)

Arvydas Barzdukas, Aidų bendradarbis, kaip vestuvinę dovanėlę, užprenumeravo trejiam metų kultūros žurnalą Aidus jaunavedžiam Arūnui ir Vidai Dailidžiam, gyvenantiem Toronte, Kanadoje. Jau nebe pirmas ir sekintas toks kultūrininkų pavyzdys, vienokiu ar kitokiu būdu palaikant lietuviš-bes jausmą jaunose šeimose.

Žvilgsnis į ateitį Lietuvos laisvinimo darbe bus giliai išnagrinėtas Detroito įvykstančiame Amerikos Lietuvių Kongrese. Šiam klausimui pristatyti kviečiama eilė prelegentų. Klausimas bus nagrinėjamas realiose sąlygose.

Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, birželio 4, lydidas Lietuvos atstovo J. Kajecko, lankėsi Valstybės Departamente, Washington, ir matėsi su Baltijos skyriaus viršininku Barclay Ward. Pakartotinai kalbėtasi apie sovietinių miltų dovaniniam siuntiniam klausimą. Su ypatingu dėmesiu buvo priimta Vliko pirmininko pateiktoji informacija, liečianti padė-tį Lietuvoje. (E.)

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. SVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Sveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

PANAIKINTA "SUTARTIS" Klausimas

Didėjant infliacijai ir kainom nuolat kylant, su broliu nutarėme pirkti nekilnojamojo turto "for investment" (investicijai). Gretimame mieste sužinojome, kad vieni mūriniai namai parduodami pačiame miesto centre. Keletą savaičių su savininku vedėme derybas ir galų gale susitarėme dėl kainos.

Sakėme tam savininkui italui, kad turime savo advokatą, kuris viską surašys. O jis mums sakė, kad jam jokių advokatų nereikia, jis pats studijavęs "law" (teisę) ir viską surašysias. Jis parašė ant paprasto lapo, kad sutinkąs mum namus parduoti už 38,000 dolerių, "subject" (su sąlyga), jei mes gausime 20,000 dolerių banko paskolos (mortgage). Taip pat parašė, kad, jei mum nepasisektų gauti paskolos, jis mums grąžins "deposit" (rankpinigius). Mes visai nepasirašėme.

Teiravomės bankuose, ir pasakė, kad truks mažiausia mėnesį, kol jie galės mum pasakyti, ar mes gausime paskolą. Tuo tarpu rašte buvo pažymėta, kad turim paskolą gauti ir namus pirkti per vieną mėnesį. Bankas neapsiėmė viso reikalo sutvarkyti per vieną mėnesį. Tuo tarpu mes sužinojome, kad namai yra labai verti sutartų pinigų ir gal dar žymiai daugiau.

Rašte nurodytą datą mum paskambino italas namų savininkas ir pranešė, kad nebenorės namų parduoti. Kadangi mum paskolos nepasisekė gauti, jis panaikina "sutartį".

Mes tada jau nuėjome pas savo advokatą. Jis perskaitė raštą ir pasakė, kad nežinia, kas dabar bus. Mes jam pasakėme, kad sutinkame namus pirkti grynais pinigais, pasiskolinę pinigų privačiai. Advokatas aiškino, kad nežinąs, ar dar nėra vėlu, bet sakė dešias pastangų. Mum atrodė, kad jis neturi daug vilčių reikalui sutvarkyti.

Po savaitės advokatas mus pasiūkė ir pranešė, kad tiem namam yra 43,000 dol. mortgage (banko paskola) ir "pardavėjo" žmonos uždėtas "attachment" (areštas) 25,000 dolerių vertės. Patarė mum atsimti savo rankpinigius ir užmiršti visą šį reikalą. Bet mes labai nenorėtume atsakyti geru pirkinio.

Gal Tamsta mum parašytum, ar yra priemonių, kurių mūsų advokatas galėtų imtis namam pirkti pagal minėtą ankstyvesnį susitarimą? Broliai D.P., Illinois

Atsakymas

Visų vargų ir neaiškumų galima buvo išvengti, tinkamai suredagavus pirkimo-pardavimo sutartį. Namų savininkas, kuris yra studijavęs teisę, ima-si rizikos, atstovaudamas sau pačiam. Tačiau Tamstos, kurie, matyti, esate biznieriiai, turėtumėt suprasti, kad jo "teisės žinojimas" Tamstų interesų nepa-gins. Kodėl žmonės perka brangius namus ir gailisi poros simtų su namų pirkimu susi-rištieiems reikalams sutvarkyti, — yra itin sunku suprasti.

Nepaskaičiūsi "rašto", kuris buvo namų savininko suredaguotas, negaliu Tamstom pasakyti, kas yra darytina Tamstų atveju. Be to, Tamstos turite savo advokatą, kuris yra su tuo raštu "susipažinęs" ir todėl žino, ką galima ir ko negalima padaryti.

Dėl vadinamojo "title" (namų nuosavybės stovio): atrodo, keista, kad bankas duoda 43,000 dol. paskolą namam, kurie parduodami už 38,000 dol. Jei tai būtų privati paskola, pasakyčiau, kad yra "uždėtas" fiktyvus "mortgage", kad būtų išvengta atsakomybės pardavėjo žmonos atžvilgiu. Apie tai sprendžiu iš to fakto, kad žmona yra "uždėjusi" namam areštą. Tačiau bankai tokiais dalykais neužsiima.

Tamstų advokatas bus susisieks su banku ir bus sužinojęs, kiek "tikros" skolos yra bankui. Jis taip pat susisieks ir su pardavėjo žmonos advokatu ir sužinos, kokia yra jų tarpusavio "teisinė" padėtis.

Tamstos man nerašote, kieno vardu "yra" namai. Abiejų (vyro ir žmonos), ar jo vieno vardu. Tai taip pat yra svarbi aplinkybė (factor).

Jei "raštas" neturi vadinamosios "time is of the essence" klauzulės ir jei Tamstų advokatai pasiseks sutvarkyti su nuosavybės stoviu surištas problemas (encumbrances), — advokatas galės nutarti, ar yra pagrindo vadinamam "specific performance".

Viskas priklauso nuo sutarties suredagavimo. Jos nepasikeičia, niekas negalėtų Tamstom atsakyti į specifinį Tamstų klausimą.

Per skautybę — lietuvybei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

ŠV. JURGIO SUEIGA NEW YORKE

Gegužės 18 New Yorko skautai-ės atšventė dvigubą šventę. Tą dieną iškilmingoje sueigoje Neringos ir Tauro tuntų skautai pagerbė Šv. Jurgį ir pamirė Motinos dieną.

Skautai-ės 11 v.r. organizuotai dalyvavo mišiose V. Atsimainymo bažnyčioje Maspeth. Po pamaldų tos pačios parapijos salėje įvyko abiejų tuntų iškilminga sueiga.

Šv. Jurgio šventės proga, LSS-jos Vyr. Skautininkės įsakymu, Neringos tunto t-kės pavaduotoja ps. G. Stankūnienė apdovanoja Tėvynės Dukros žymeniui. Visa eilė brolių ir sesių šia proga pakelti į vyresniškumo laipsnius. Į vyr. skautininkės laipsnį: vyr. sk. sl. Eugenija Garunkštytė, vyr. sk. sl. Aldona Kidolytė ir vyr. sk. sl. Gražina Siemaškaitė. Į skautininkės laipsnį: psl. Rasa Milukaitė, psl. Rūta Noreikaitė, Tauro tunto sporto vadovas psl. Rimantas Rauba, Geležinio Vilko d-vės draugininkas psl. Gediminas Mikalauskas, d-vės adjutantas psl. Robertas Silbajoris, vilkiukų d-vės draugininkas psl. Algis Kidolis, Sarūno

d-vės adjutantas psl. Saulius Siemaška ir psl. Gintaras Miklas. Į paskiltininkio laipsnį pakelti broliai: Andrius Osmolskis, Tadas Osmolskis, Tomas Dičpinigaitis, Algimantas Bružinskas, Rimas Labutis ir Saulius Alilionis.

Sl. Algis Kidolis ir sl. Gediminas Mikalauskas įsigijo I-ji skautų patyrimo laipsnį. Vytautas Mikalauskas II-rą patyrimo laipsnį.

Visa eilė brolių ir sesių šioje sueigoje davė įžodį. Geležinio Vilko d-vės broliai Steponas-Rimas Bulota ir Eimutis Karmazinas davė skauto įžodį. Skautės įžodį davė Rasa Vilgalytė. Neatsiliko ir paukštytės su vilkiukais. Pirmą kartą raudonais kaklaraiščiais pasipuošė Lyda Kiaunytė, Gediminas Bivainis ir Arūnas Gudaitis. Tėvynės ilgesio mazgelį užrišo broliams — s. A. Gudaitis, sėms — s. kun. J. Pakalniškis, gerojo darbelio mazgelius užrišo įžodį davusiųjų tėveliai.

Negalime pamiršti ir dviejų naujų vyr. skaučių, kurios vyr. skautės įžodį davė Catskill kalnuose įvykusioje iškyloje, bū-

tent: psl. Lina Čerkeliūnaitė ir psl. Virginija Seibytė. Sėkmės joms!

Po oficialios sueigos dalies buvo pašnekesys, kurį pravedė s. kun. Jonas Pakalniškis. Jis savo žodyje vaizdžiai pabrėžė skautų globėjo Šv. Jurgio riteriškumą ir kovą dėl tikėjimo ir ragino visus skautus sekti jo pavyzdžiu. Taip pat jautriais žodžiais kalbėjo apie motinas, jų pasišventimą ir meilę savo vaikams. Sueigos dalyviai jo žodžius palydėjo sutartiniais plojimais.

Tėvų k-to pirmininkė A. Bulotienė nuosirdžiai padėjo visiems skautams-ėms, židinietėms ir skautų tėveliams, kurie visokeriopa prisidėjo, ruošiant pavasario balių, pietus Kaziuko rugės metu, ir už pagalbą, ruošiant posueiginius pusryčius.

Toliau visi skautai-ės ir tėveliai susėdo bendriems pusryčiams. B.K.

NEW YORKE VYR. SKAUČIŲ AUŠROS D-VĖS SUEIGA

Vieną saulėtą sekmadienio popietę, gegužės 4, susibūrėme visos pas V. Jonuškaitė-Leskaitienę, kuri mus gražiai priėmė savo namuose, Jamaica, N.

Y. Ten turėjome progos pasiklausyti jos paskaitos apie tautodailę, mūsų liaudies kūrybą.

Iš pradžių ji mus apšvietė chronologiniu pasakojimu apie

LSS-gos Tarybos Pirmininkas v.s. A. Saulaitis, v.s. O. Saulaitienė su sesute, p. Martinoniai, rajono vadeivos ir visa eilė skautininkų bei vadovų.

Suvažiavimo programą paruošė ir pravedė s. kun. A. Saulaitis, S. J., ir s. R. Lora. Tuo pačiu metu, kai jaunimas tobulinosi užsiėmimuose, vadovai posėdžiavo. Posėdžius vedė Atl. raj. vadeivos s. L. Milukienė ir s. A. Bobelis.

Nepamirškime, kad 1970 metais balandžio mėn. paskutinį savaitgalį vėl susitinkame šv. Antano gimnazijoje. Ateinantis suvažiavimas bus ypatingas tuo, kad švėsime penkerių metų Kretingos tunto jubiliejų ir penktą pavasarių šventę.

Iki pasimatymo kitą pavasarį Kennebunkport, Maine!

M.S., Tuntininkas

Suvažiavimo metu skautai džiaugiasi padovanotu laivu. Nuotr. Tėv. J. Bacevičiaus, O.F.M.

NAUJAS KUNIGAS SKAUTŲ TARPE

Gegužės 17 Waterburyje įšventintas į kunigus mums visiems gerai žinomas jezuitas s. Antanas Saulaitis, Jr. Į jam pagerbti suruoštą vakariene susirinko daugybė kunigų skautininkų iš viso Atlanto Rajono, taip pat ir minios ju draugų, pažįstamų ir jų bendradarbių skautų tarpe. Daugelis iš jų dalyvavo kun. Antano primicijoje Waterburio šv. Juozapo parapijos bažnyčioje gegužės 18.

Gegužės 25 s. kun. A. Saulaitis atvyko į New Yorką ir aukojo mišias Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje Maspeth. Po mišių jam buvo suruošta arbatėlė parapijos salėje. Arbatė-

lę paruošė N. Y. vyr. skautės ir vyr. skaučių židyns. Kun. Antanas žada aplankyti visą eilę lietuvių kolonijų ir aukoti mišias, ypač ten, kur yra jo bendraminčių skautų.

Atlanto Rajono skautiškoji šeima, kartu su naujojo kunigo tėveliais A. ir O. Saulaičiais ir jo sesute Sesele M. Jurgita, džiaugiasi broliu Antanu užbaigus mokslą, džiaugiasi turėdama savo tarpe darbštų, jauną kunigą ir linki jam šviesios ateities ir dar ilgai bendrauti su broliais ir sesėmis skautais, kurių tarpe jis nuo pat jaunų dienų kartu budi Dievo, Tėvynės ir Artimo sargyboje. B.K.

le audies dainų išvystymą, toliau suskirstė dainas į jų rūšis, pvz., sezonines, švenčių, šeimos įvykių ir darbo. Taip pat buvo įdomu išgirsti tas pačias dainas dainuotas keliose tarmėse. Ypatingai žavėtina yra, kad galima ne tik pasiklausyti paskaitos bet kai visos dainos yra ir pademonstruojamos savo skirtingais skambesiais.

Cia mums V. Leskaitienė su tikio išdarnuoti šias įvairias liaudies dainų pynes, kurios jai sudaro didelę dalį jos asmeninio džiaugsmo. Buvo malonu, kad netikėtai atvyko pianistė Aldona Kepalaitė, kuri pianinu palydėjo šias dainas. Šioje sueigoje taip pat dalyvavo mūsų tuntininkė sesė Jankauskienė, kuri padėjo mums diskutuoti pagrindinę dainos ir liaudies meno prasmę.

Toliau buvom pervesotos į kitą sritį, kurioje stebėjome tautodailės raštų paslaptimis. Sunku patikėti, kiek kantrybės ir sumanumo turėjo mūsų senovės moterys, kurios išaudė tokius nuostabius ir nepaprastai spalvingus audeklus! Visi turėjome progos pamatyti nesenai gautus iš Lietuvos tautinius rūbus, bet retai tenka pamatyti tokius, kurie turi per du šimtus metų. Matėme ne tik priejuostes ir sijonus, bet taip pat ir rankšluosčius, pagalves, takelius ir staltieses. Sueigą užbaigėme kavute ir linksmu pašnekesiu.

Reikia stebėtis, kiek pasišventimo ir darbo sudeda V. Leskaitienė berinkdama šiuos

vardė, vardas, kada ir kur gimė, kokią mokyklą (aukštesnę mokyklą) baigė; baigiantiem aukšt. mokyklas: kur studijuos, ką studijuos, kokioje profesijoje žada specializuotis; baigiantiem kolegijas ar išigyjantiem aukštesnį mokslo laipsnį: kur ir ką studijavo, kokioje profesijoje dirbs-dirba, šeimyninė padėtis, paminėti jau baigtas pradžios ir aukštesnes mokyklas. Paminėti visus bet kurioje mokykloje gautas stipendijas ar medalius už mokslą, kokiam skautiškam vienetui priklauso, nuo kada, einamos pareigos, vyresniškumo laipsnis. Prie visų žinių pridėti nuotrauką, pagaidaujama mažesnė. Visas žinias siųsti ps. B. Kidolienėi iki liepos 1 d., 94-08 Jamaica ave. Woodhaven, N.Y. 11421.

Dėl prašomos informacijos apie savo vienetų skautus, vienetų vadovai dar gaus specialius pranešimus iš Atl. raj. vadeivų. Prašoma nesivėluoti, siunčiant pagaidaujamas žinias.

LSS-JOS VYR. SKAUTININKĖ LANKO ATLANTO RAJONĄ

Liet. Skaučių Seserijos V. Skautininkė v.s. Malvina Jonikienė šiomis dienomis aplankė ir lanko visą eilę Atlanto Rajono vienetų. Per keletą dienų ji spėjo aplankyti Washingtono "Pušyno" d-vę, "Zemaitės" d-vę Philadelphiaje, "Palangos" v-ją Elizabeth N. J., o birželio 9 aplankė ir New Yorko "Neringos" tunto seses.

Dar žada aplankyti sekančias vietoves: Waterbury, Hartford, Putnam, Worcester, Boston ir Rochester.

Smulkesnis jos viešnagės aprašymas New Yorke bus patalpintas liepos mėn. "Skautų Pastogėje". B.K.

Pageidaujama šių žinių: pavardė, vardas, kada ir kur gimė, kokią mokyklą (aukštesnę mokyklą) baigė; baigiantiem aukšt. mokyklas: kur studijuos, ką studijuos, kokioje profesijoje žada specializuotis; baigiantiem kolegijas ar išigyjantiem aukštesnį mokslo laipsnį: kur ir ką studijavo, kokioje profesijoje dirbs-dirba, šeimyninė padėtis, paminėti jau baigtas pradžios ir aukštesnes mokyklas. Paminėti visus bet kurioje mokykloje gautas stipendijas ar medalius už mokslą, kokiam skautiškam vienetui priklauso, nuo kada, einamos pareigos, vyresniškumo laipsnis. Prie visų žinių pridėti nuotrauką, pagaidaujama mažesnė. Visas žinias siųsti ps. B. Kidolienėi iki liepos 1 d., 94-08 Jamaica ave. Woodhaven, N.Y. 11421.

Dėl prašomos informacijos apie savo vienetų skautus, vienetų vadovai dar gaus specialius pranešimus iš Atl. raj. vadeivų. Prašoma nesivėluoti, siunčiant pagaidaujamas žinias.

LSS-JOS VYR. SKAUTININKĖ LANKO ATLANTO RAJONĄ

Liet. Skaučių Seserijos V. Skautininkė v.s. Malvina Jonikienė šiomis dienomis aplankė ir lanko visą eilę Atlanto Rajono vienetų. Per keletą dienų ji spėjo aplankyti Washingtono "Pušyno" d-vę, "Zemaitės" d-vę Philadelphiaje, "Palangos" v-ją Elizabeth N. J., o birželio 9 aplankė ir New Yorko "Neringos" tunto seses.

Dar žada aplankyti sekančias vietoves: Waterbury, Hartford, Putnam, Worcester, Boston ir Rochester.

Smulkesnis jos viešnagės aprašymas New Yorke bus patalpintas liepos mėn. "Skautų Pastogėje". B.K.

Pageidaujama šių žinių: pavardė, vardas, kada ir kur gimė, kokią mokyklą (aukštesnę mokyklą) baigė; baigiantiem aukšt. mokyklas: kur studijuos, ką studijuos, kokioje profesijoje žada specializuotis; baigiantiem kolegijas ar išigyjantiem aukštesnį mokslo laipsnį: kur ir ką studijavo, kokioje profesijoje dirbs-dirba, šeimyninė padėtis, paminėti jau baigtas pradžios ir aukštesnes mokyklas. Paminėti visus bet kurioje mokykloje gautas stipendijas ar medalius už mokslą, kokiam skautiškam vienetui priklauso, nuo kada, einamos pareigos, vyresniškumo laipsnis. Prie visų žinių pridėti nuotrauką, pagaidaujama mažesnė. Visas žinias siųsti ps. B. Kidolienėi iki liepos 1 d., 94-08 Jamaica ave. Woodhaven, N.Y. 11421.

Dėl prašomos informacijos apie savo vienetų skautus, vienetų vadovai dar gaus specialius pranešimus iš Atl. raj. vadeivų. Prašoma nesivėluoti, siunčiant pagaidaujamas žinias.

ATLANTO RAJ. VASAROS STOVYKLA

Šiais metais Atlanto rajono skautų-čių stovykla įvyks rugpjūčio 24-30 4-H Camp, Spencer, Mass. Ši stovyklavietė yra daugeliui jau žinoma, nes prieš keletą metų ten vyko "Vilniaus" stovykla. Tikimasi, kad ir šių metų "Trakų" stovykloje stovyklaus didelis skaičius skautiško jaunimo.

Vilkiukai ir paukštytės bus apgyvendinti nameliuose, o visi kiti stovyklautojai atsiveža savo palapines. Maistas bus gaminamas bendroje virtuvėje ir visi valgys ten esančioje valgykloje. Kai kuriomis stovyklos dienomis atskiri vienetai maistą gaminsis patys, todėl prašoma nepamiršti virinimo tinkamų indų. Stovyklos mokeskis — 25 dol. vienam asmeniui.

Tiems, kurių tėvai aukojo 100 dol. stovyklavietei, mokeskis bus sumažintas 2 dol. už pirmą stovyklautoją. Stovyklautojai atsiveža gydytojo pasirašytą svei-

katos pažymėjimą ir tėvų pasirašytą pareiškimą, atpalaiduojantį stovyklos vadovus ir Liet. Skautų Sąjungą nuo atsakomybės.

Pagrindiniai stovyklos vadovai:

stovyklos viršininkas — v.s. P. Molis, stovyklos sekretorė — ps. D. Marcinkevičiūtė, stovyklos komendantas ir įždininkas — ps. A. Glodas, skaučių stovyklos viršininkė — ps. G. Stankūnienė, paukštyčių pastovyklės viršininkas — s. Č. Kiliulis, vilkiukų pastovyklės viršininkas — ps. R. Jakubauskas.

Vienetų vadovai prašomi registruoti savo stovyklautojus iki liepos 15 pas stovyklos įždininką ps. A. Glodą, 15 Ayrshire Rd., Worcester, Mass. 01604, prisiunčiant po 5 dol. registracijos mokesčio už kiekvieną stovyklautoją. Tie pinigai bus įskaityti į stovyklos mokesčių. Iki pasimatymo stovykloje! P.M.

Pageidaujama šių žinių: pavardė, vardas, kada ir kur gimė, kokią mokyklą (aukštesnę mokyklą) baigė; baigiantiem aukšt. mokyklas: kur studijuos, ką studijuos, kokioje profesijoje žada specializuotis; baigiantiem kolegijas ar išigyjantiem aukštesnį mokslo laipsnį: kur ir ką studijavo, kokioje profesijoje dirbs-dirba, šeimyninė padėtis, paminėti jau baigtas pradžios ir aukštesnes mokyklas. Paminėti visus bet kurioje mokykloje gautas stipendijas ar medalius už mokslą, kokiam skautiškam vienetui priklauso, nuo kada, einamos pareigos, vyresniškumo laipsnis. Prie visų žinių pridėti nuotrauką, pagaidaujama mažesnė. Visas žinias siųsti ps. B. Kidolienėi iki liepos 1 d., 94-08 Jamaica ave. Woodhaven, N.Y. 11421.

Dėl prašomos informacijos apie savo vienetų skautus, vienetų vadovai dar gaus specialius pranešimus iš Atl. raj. vadeivų. Prašoma nesivėluoti, siunčiant pagaidaujamas žinias.

LSS-JOS VYR. SKAUTININKĖ LANKO ATLANTO RAJONĄ

Liet. Skaučių Seserijos V. Skautininkė v.s. Malvina Jonikienė šiomis dienomis aplankė ir lanko visą eilę Atlanto Rajono vienetų. Per keletą dienų ji spėjo aplankyti Washingtono "Pušyno" d-vę, "Zemaitės" d-vę Philadelphiaje, "Palangos" v-ją Elizabeth N. J., o birželio 9 aplankė ir New Yorko "Neringos" tunto seses.

Dar žada aplankyti sekančias vietoves: Waterbury, Hartford, Putnam, Worcester, Boston ir Rochester.

Smulkesnis jos viešnagės aprašymas New Yorke bus patalpintas liepos mėn. "Skautų Pastogėje". B.K.

Pageidaujama šių žinių: pavardė, vardas, kada ir kur gimė, kokią mokyklą (aukštesnę mokyklą) baigė; baigiantiem aukšt. mokyklas: kur studijuos, ką studijuos, kokioje profesijoje žada specializuotis; baigiantiem kolegijas ar išigyjantiem aukštesnį mokslo laipsnį: kur ir ką studijavo, kokioje profesijoje dirbs-dirba, šeimyninė padėtis, paminėti jau baigtas pradžios ir aukštesnes mokyklas. Paminėti visus bet kurioje mokykloje gautas stipendijas ar medalius už mokslą, kokiam skautiškam vienetui priklauso, nuo kada, einamos pareigos, vyresniškumo laipsnis. Prie visų žinių pridėti nuotrauką, pagaidaujama mažesnė. Visas žinias siųsti ps. B. Kidolienėi iki liepos 1 d., 94-08 Jamaica ave. Woodhaven, N.Y. 11421.

Dėl prašomos informacijos apie savo vienetų skautus, vienetų vadovai dar gaus specialius pranešimus iš Atl. raj. vadeivų. Prašoma nesivėluoti, siunčiant pagaidaujamas žinias.

LSS-JOS VYR. SKAUTININKĖ LANKO ATLANTO RAJONĄ

Liet. Skaučių Seserijos V. Skautininkė v.s. Malvina Jonikienė šiomis dienomis aplankė ir lanko visą eilę Atlanto Rajono vienetų. Per keletą dienų ji spėjo aplankyti Washingtono "Pušyno" d-vę, "Zemaitės" d-vę Philadelphiaje, "Palangos" v-ją Elizabeth N. J., o birželio 9 aplankė ir New Yorko "Neringos" tunto seses.

Dar žada aplankyti sekančias vietoves: Waterbury, Hartford, Putnam, Worcester, Boston ir Rochester.

Smulkesnis jos viešnagės aprašymas New Yorke bus patalpintas liepos mėn. "Skautų Pastogėje". B.K.

Pageidaujama šių žinių: pavardė, vardas, kada ir kur gimė, kokią mokyklą (aukštesnę mokyklą) baigė; baigiantiem aukšt. mokyklas: kur studijuos, ką studijuos, kokioje profesijoje žada specializuotis; baigiantiem kolegijas ar išigyjantiem aukštesnį mokslo laipsnį: kur ir ką studijavo, kokioje profesijoje dirbs-dirba, šeimyninė padėtis, paminėti jau baigtas pradžios ir aukštesnes mokyklas. Paminėti visus bet kurioje mokykloje gautas stipendijas ar medalius už mokslą, kokiam skautiškam vienetui priklauso, nuo kada, einamos pareigos, vyresniškumo laipsnis. Prie visų žinių pridėti nuotrauką, pagaidaujama mažesnė. Visas žinias siųsti ps. B. Kidolienėi iki liepos 1 d., 94-08 Jamaica ave. Woodhaven, N.Y. 11421.

Dėl prašomos informacijos apie savo vienetų skautus, vienetų vadovai dar gaus specialius pranešimus iš Atl. raj. vadeivų. Prašoma nesivėluoti, siunčiant pagaidaujamas žinias.

LSS-JOS VYR. SKAUTININKĖ LANKO ATLANTO RAJONĄ

Liet. Skaučių Seserijos V. Skautininkė v.s. Malvina Jonikienė šiomis dienomis aplankė ir lanko visą eilę Atlanto Rajono vienetų. Per keletą dienų ji spėjo aplankyti Washingtono "Pušyno" d-vę, "Zemaitės" d-vę Philadelphiaje, "Palangos" v-ją Elizabeth N. J., o birželio 9 aplankė ir New Yorko "Neringos" tunto seses.

Dar žada aplankyti sekančias vietoves: Waterbury, Hartford, Putnam, Worcester, Boston ir Rochester.

Smulkesnis jos viešnagės aprašymas New Yorke bus patalpintas liepos mėn. "Skautų Pastogėje". B.K.

SUVAŽIAVIMAS KENNEBUNKPORTE

Ketvirtasis skautų-čių suvažiavimas Kennebunkporte, šv. Antano gimnazijoje, šiemet buvo balandžio 26-27. Šių metų suvažiavimas buvo pats gausiausias.

Labai didelis įvykis skautų šeimai tai burinis laivas, beveik naujas, 24 pėdų ilgumo, kurį p. Martinoniai padovanojo Atlanto rajonui. Laivą atplukdė pats šeimnininkas V. Martinonis su palydovu A. Matulaičiu suvažiavimo atidarymo metu. Laivą globos šv. Antano gimnazijos jūrų skautai, pats didžiausias vienetas visame rajone. Šis laivas yra pati stambiausia dovana mūsų rajonui, už kurį Atlanto pakraščio skautai, o ypač Kretingos tuntas nuosirdžiai dėkoja.

Be jaunimo suvažiavime dalyvavo ir nemaža garbės svečių:

liaudies dainų išvystymą, toliau suskirstė dainas į jų rūšis, pvz., sezonines, švenčių, šeimos įvykių ir darbo. Taip pat buvo įdomu išgirsti tas pačias dainas dainuotas keliose tarmėse. Ypatingai žavėtina yra, kad galima ne tik pasiklausyti paskaitos bet kai visos dainos yra ir pademonstruojamos savo skirtingais skambesiais.

Cia mums V. Leskaitienė su tikio išdarnuoti šias įvairias liaudies dainų pynes, kurios jai sudaro didelę dalį jos asmeninio džiaugsmo. Buvo malonu, kad netikėtai atvyko pianistė Aldona Kepalaitė, kuri pianinu palydėjo šias dainas. Šioje sueigoje taip pat dalyvavo mūsų tuntininkė sesė Jankauskienė, kuri padėjo mums diskutuoti pagrindinę dainos ir liaudies meno prasmę.

Toliau buvom pervesotos į kitą sritį, kurioje stebėjome tautodailės raštų paslaptimis. Sunku patikėti, kiek kantrybės ir sumanumo turėjo mūsų senovės moterys, kurios išaudė tokius nuostabius ir nepaprastai spalvingus audeklus! Visi turėjome progos pamatyti nesenai gautus iš Lietuvos tautinius rūbus, bet retai tenka pamatyti tokius, kurie turi per du šimtus metų. Matėme ne tik priejuostes ir sijonus, bet taip pat ir rankšluosčius, pagalves, takelius ir staltieses. Sueigą užbaigėme kavute ir linksmu pašnekesiu.

Reikia stebėtis, kiek pasišventimo ir darbo sudeda V. Leskaitienė berinkdama šiuos

vardė, vardas, kada ir kur gimė, kokią mokyklą (aukštesnę mokyklą) baigė; baigiantiem aukšt. mokyklas: kur studijuos, ką studijuos, kokioje profesijoje žada specializuotis; baigiantiem kolegijas ar išigyjantiem aukštesnį mokslo laipsnį: kur ir ką studijavo, kokioje profesijoje dirbs-dirba, šeimyninė padėtis, paminėti jau baigtas pradžios ir aukštesnes mokyklas. Paminėti visus bet kurioje mokykloje gautas stipendijas ar medalius už mokslą, kokiam skautiškam vienetui priklauso, nuo kada, einamos pareigos, vyresniškumo laipsnis. Prie visų žinių pridėti nuotrauką, pagaidaujama mažesnė. Visas žinias siųsti ps. B. Kidolienėi iki liepos 1 d., 94-08 Jamaica ave. Woodhaven, N.Y. 11421.

Dėl prašomos informacijos apie savo vienetų skautus, vienetų vadovai dar gaus specialius pranešimus iš Atl. raj. vadeivų. Prašoma nesivėluoti, siunčiant pagaidaujamas žinias.

LSS-JOS VYR. SKAUTININKĖ LANKO ATLANTO RAJONĄ

Liet. Skaučių Seserijos V. Skautininkė v.s. Malvina Jonikienė šiomis dienomis aplankė ir lanko visą eilę Atlanto Rajono vienetų. Per keletą dienų ji spėjo aplankyti Washingtono "Pušyno" d-vę, "Zemaitės" d-vę Philadelphiaje, "Palangos" v-ją Elizabeth N. J., o birželio 9 aplankė ir New Yorko "Neringos" tunto seses.

Dar žada aplankyti sekančias vietoves: Waterbury, Hartford, Putnam, Worcester, Boston ir Rochester.

Smulkesnis jos viešnagės aprašymas New Yorke bus patalpintas liepos mėn. "Skautų Pastogėje". B.K.

Pageidaujama šių žinių: pavardė, vardas, kada ir kur gimė, kokią mokyklą (aukštesnę mokyklą) baigė; baigiantiem aukšt. mokyklas: kur studijuos, ką studijuos, kokioje profesijoje žada specializuotis; baigiantiem kolegijas ar išigyjantiem aukštesnį mokslo laipsnį: kur ir ką studijavo, kokioje profesijoje dirbs-dirba, šeimyninė padėtis, paminėti jau baigtas pradžios ir aukštesnes mokyklas. Paminėti visus bet kurioje mokykloje gautas stipendijas ar medalius už mokslą, kokiam skautiškam vienetui priklauso, nuo kada, einamos pareigos, vyresniškumo laipsnis. Prie visų žinių pridėti nuotrauką, pagaidaujama mažesnė. Visas žinias siųsti ps. B. Kidolienėi iki liepos 1 d., 94-08 Jamaica ave. Woodhaven, N.Y. 11421.

Dėl prašomos informacijos apie savo vienetų skautus, vienetų vadovai dar gaus specialius pranešimus iš Atl. raj. vadeivų. Prašoma nesivėluoti, siunčiant pagaidaujamas žinias.

LSS-JOS VYR. SKAUTININKĖ LANKO ATLANTO RAJONĄ

Liet. Skaučių Seserijos V. Skautininkė v.s. Malvina Jonikienė šiomis dienomis aplankė ir lanko visą eilę Atlanto Rajono vienetų. Per keletą dienų ji spėjo aplankyti Washingtono "Pušyno" d-vę, "Zemaitės" d-vę Philadelphiaje, "Palangos" v-ją Elizabeth N. J., o birželio 9 aplankė ir New Yorko "Neringos" tunto seses.

Dar žada aplankyti sekančias vietoves: Waterbury, Hartford, Putnam, Worcester, Boston ir Rochester.

Smulkesnis jos viešnagės aprašymas New Yorke bus patalpintas liepos mėn. "Skautų Pastogėje". B.K.

Pageidaujama šių žinių: pavardė, vardas, kada ir kur gimė, kokią mokyklą (aukštesnę mokyklą) baigė; baigiantiem aukšt. mokyklas: kur studijuos, ką studijuos, kokioje profesijoje žada specializuotis; baigiantiem kolegijas ar išigyjantiem aukštesnį mokslo laipsnį: kur ir ką studijavo, kokioje profesijoje dirbs-dirba, šeimyninė padėtis, paminėti jau baigtas pradžios ir aukštesnes mokyklas. Paminėti visus bet kurioje mokykloje gautas stipendijas ar medalius už mokslą, kokiam skautiškam vienetui priklauso, nuo kada, einamos pareigos, vyresniškumo laipsnis. Prie visų žinių pridėti nuotrauką, pagaidaujama mažesnė. Visas žinias siųsti ps. B. Kidolienėi iki liepos 1 d., 94-08 Jamaica ave. Woodhaven, N.Y. 11421.

Dėl prašomos informacijos apie savo vienetų skautus, vienetų vadovai dar gaus specialius pranešimus iš Atl. raj. vadeivų. Prašoma nesivėluoti, siunčiant pagaidaujamas žinias.

LSS-JOS VYR. SKAUTININKĖ LANKO ATLANTO RAJONĄ

Liet. Skaučių Seserijos V. Skautininkė v.s. Malvina Jonikienė šiomis dienomis aplankė ir lanko visą eilę Atlanto Rajono vienetų. Per keletą dienų ji spėjo aplankyti Washingtono "Pušyno" d-vę, "Zemaitės" d-vę Philadelphiaje, "Palangos" v-ją Elizabeth N. J., o birželio 9 aplankė ir New Yorko "Neringos" tunto seses.

Dar žada aplankyti sekančias vietoves: Waterbury, Hartford, Putnam, Worcester, Boston ir Rochester.

Smulkesnis jos viešnagės aprašymas New Yorke bus patalpintas liepos mėn. "Skautų Pastogėje". B.K.

Pageidaujama šių žinių: pavardė, vardas, kada ir kur gimė, kokią mokyklą (aukštesnę mokyklą) baigė; baigiantiem aukšt. mokyklas: kur

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

20 dol. — A. Karvelis, B-klyn, N.Y., kun. S. Morkunas, Sioux City, Iowa.
17 dol. — Msgr. J. Kucin-gis, Los Angeles, Calif.
12 dol. — W. Sinus, Forest Hills, N. Y.
Po 10 dol. — kun. J. Schar-nus, Newark, N. J., kun. A. Kar-das, N. Y., J. Sušienė, High-land Pk. N.J.

8 dol. — A. Petkevičius, N. Wash., Pa.
7 dol. — A. Jankevičius, N. Y.
Po 5 dol. — S. Kamaitis, C. Johnson, B'klyn, N.Y., S. Če-pas, Woodhaven, N.Y., A. Dič-monas, Miami, Fla., M. Mocka-petris, Dorchester, Mass., J. Ro-lan, San Francisco, Calif., A. Pateckis, Hartford, Conn., V. Juozaitis, Vincenttown, N. J., L. Normatas, E. Hiram, Me., Dr. A. Martus, Cleveland, Ohio.

Po 4 dol. — Dr. A. Duajew-ski, Ozone Pk., N. Y., V. Biru-tis, Woodhaven, N. Y., J. Zilio-nis, Cleveland, Ohio, A. Wish-ner, E. Clevelzand, Ohio, A. Kamantauskas, S. Boston, Mass., J. Radas, Livonia, Mi-chigan, Z. Veclauskas, L. A. Ca-lif., S. Everlin, Avenel, N. J., G. Gutmanas, Jersey City, N.J., V. Satkus, Rockledge, Fla.

Po 3 dol. — J. Norvila, B-klyn, N.Y., J. Dailyda, Wood-haven, N. Y., L. Siedzaus, Ma-tawan, N. J., P. Ivaška, Eliz. N. J., O. Jozaitis, S. Boston, Mass., G. Zilionienė, N. Y. Ci-ty.

Po 2 dol.—A. Blechertaitė, Maspeth, N.Y., A. Grigaliūnas, L. I. City, K. Balsys, Rego Pk., N.Y., A. Butas, Kew Gar-dens, N. Y., S. Jesaitis, A. Ja-sinskas, V. Kazlauskas, C. Se-nulis, Flushing, N. Y., O. La-zaunikienė, V. Žukas, Great Neck, N. Y., E. Burdulis, Shir-ley, N. Y., B. Masiokas, Far-mingdale, N. Y., A. Vikrikas, St. James, N. Y., J. Baltus, Smith-town, N. Y., J. Simaitis, M. Ri-dikas, J. Gobis, E. Uselytė, N. Umbrazaitė, L. Jankauskaitė, R. Povell, T. Liveikis, V. Čes-navičius, A. Snieckus, U. Sar-kus, J. Lukošius, S. Ruginis, A. Stripeikis, S. Slikas, B'klyn, N. Y., T. Klimas, Ozone Pk., N.Y., P. Siemaška, M. Kemzura, D. Vizbaras, J. Navickas, M. Pu-kas, Dr. J. Dičpingaitis, P. Ro-zevičius, A. Pestinick, Dr. R. Saldaitis, V. Savukynas, A. Re-ventas, L. Karmazinas, Wood-haven, N. Y., J. Maurukas, K. Aleksandravič, A. Budraitienė, A. Krulikas, E. Urbelis, Rich. Hill, N. Y., Dr. K. Zymantienė, W. Zlioba, N. Y., J. Andrijaus-kas, A. Žadvydas, Bronx, N.Y., V. Staškus, I. Povilavičius, Yon-kers, N. Y., Dr. V. Slavinskas, Monticello, N.Y., M. Biliūnas, Pl. Chester, N.Y., N. Šlapelytė, G. Stukas, M. Yončius, Roch-ester, N. Y., Kun. E. Krancevi-čius, Utica, N. Y., M. Kazlaus-kas, M. Kerbelis, Amsterdam, N. Y., B. Sarkenis, Newark, N.

IVAIRENYBĖS

I teismą
Viename Urugvajaus teisme į kaltinamųjų suolą turėjo atsisėsti kalėjimo viršininkas, jo padėjėjas ir policininkas. Jie buvo pakaltinti tuo, kad sodin-davo kuo nors jiems nusikaltu-sius ant skruzdėlyno.
Tigras laive
Bengalijos tigras privertė danų prekybinį laivą siūsti pa-galbos signalus. Jis išsilaužė iš narvo, ir visi įgulos nariai išsi-gandę subėgė į kajutes.
Kai atvyko pagalba, tada pa-vyko žvėrį nuvilioti atgal į nar-vą.
Dviratis su spyruokle
Užsukamas dviratis pagamin-tas Olandijoje. Jis turi 20 met-rų ilgio spyruoklę. Užsukta spy-ruoklė varo dviratį maždaug 25 kilometrų per valandą grei-čiu keturis kilometrus.

Po 1 dol. K. Silvinskas, P. Jakaitis, Phila, Pa. J. Birgiola, Toronto, Can., S. Zikas, E. Juš-kevičius, E. Cepelevičius, B. Miniataitė, F. Pukas, Cgo., Ill., V. Juodvalkis, Cleveland, Ohio, Z. Juknis, A. Bražėnas, Detroit, Mich.
Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai para-mos ir iš neatsiliepusių.
Dėkinga DARBININKO Administracija

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstai-goms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rū-šies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Smulkes-nei informacijai gauti skambinkite, rašykite ar užeikite:

LITAS SERVICE CORPORATION

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. 212-847-5522
arba

86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799

LITAS SERVICE CORPORATION
patarnauja nekiln. turto pirkimo-pardavimo reikaluose.

Berniukų stovykla prie Atlanto

Visi berniukai nuo 8 metų iki 15 metų kviečiami atsigai-vinti kūnu ir siela, sustiprinti savo patriotinę dvasią Pran-ciškonių vedamoje stovykloje Kennebunkport, Maine. — Stovykla veikia nuo birželio 27 d. iki liepos 25 d. Atlanto bangos ir erdvus baseinas laukia jaunimo!
Dėl registracijos ir informacijų kreiptis:
FRANCISCAN MONASTERY
Kennebunkport, Me. 04046 Tel. (207) 967-2011

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO
— GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE
AUDRONĖ
87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvi-nių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
• Erdvus kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
• Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 minutės pėsčiom).
• Geras lietuviškas maistas.
Atidaroma vasarą: nuo birželio 22 d. iki rugsėjo mėn. 15 d. ir jau dabar priimami užsąkymai.
Kreiptis: Dr. ED. JANSONAS, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124. Tel. 288-5999; o po birželio 22 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — Cape Cod, Mass., Marija Jansonas.
Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

D'augsmą, poilsį ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adirondakų kalnų perlo —
LAKE GEORGF N. Y.
lietuvių SLYVYŪŲ vasarvietėje

Blue Water MANOR
vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone
KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiaus-ųjų pasaulyje su 300 salų ir krištoliniu vandeniu.
PATOGIOS patalpos, geras maistas.
SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtyės — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakaraus salėje kon-certai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.
IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS
Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtom virtuvėm).
Nuo New Yorko per 200 mylių, iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 8N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N.Y. Times ir Daily News sekmd. laidoje.
Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:
BLUE WATER MANOR
DIAMOND POINT, N.Y. 12824 Tel. (518) NH 4-5071

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK
Inkorporuotas 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD
President
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šmalina ir adv. Jonas J. Grigaus. Reikame su patarnautojais gal-ima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000
Current dividend 5¼% on all accounts.
Dabar moka 5¼% už visų rūšių taupomus pinigus.

DARBININKO SKAITYTOJAM
SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pa-siųsti adresu:
Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašau pratešti prenumeratą 1969 metams.
Vardas ir pavardė
Adresas
DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.
Už kalendorių \$.....
Siunčiu už prenumeratą \$.....
Spaudai paremti \$.....
Siunčiu skolą už m. \$.....

Elizabeth, N. J.
Balfo 24 sk. aukotojų sąrašas 1968 m.
40 dol.: St. Petrauskas.
25 dol.: Lietuvių Tautinė Są-junga, 15 sk.

Po 20 dol.: P. Kupinskas, A. Norušis, L. Šimkus, L. Bagdas, A. Bružėnas, kun. J. Pragul-bickas.
Po 10 dol.: B. Lokis, U. Ma-ceikonis, A. Mackelis, V. Bud-nikas, A. Vengraitis, P. Dami-jonaitis, Katalikių Moterų s-ga, P. Kaspariūnas, J. Švedas, P. Ivaška, J. Mižaitis, V. Misiū-nas, E. Jankūnas, K. Čiurlys, K. Valužis, J. Strimaitis, K. Kas-pariūnas, K. Bartys, P. Lanyš, H. Bitėnas, A. Gurskis, K. Jan-kunas.

7 dol.: M. Gapšis.
Po 5 dol.: S. Dobilas, J. Le-vickas, M. Wycosky, A. Naiva, V. Lakasky, W. Drescher, J. Linkevičius, S. Lukoševičius, M. Zabaraukas, V. Budris, V. Kirvelevičienė, B. Vyliaudas, P. Vaitekunas, J. Allen, P. Ku-dulis, J. Ramanauskas, Eliza-betho vyčiai, k. 52, J. Kaspariū-nas, E. Jasiūkaitis, H. Navic-kas, A. Davis, A. Zindžius, A. Matunas, M. Sikora, A. Valai-tis, J. Garbačiauskas, M. Pat-rick, J. Grigaliūnas.

3 dol.: V. Mickus
2 dol.: B. Bernet.

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi adminis-tracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

Graži ir vertinga dovana. Vy-riški šveicariški HY MOSER 18 karatų aukso, 25 akmenų, automatiški, su kalendorium, incabloc laikrodžiai, naujausios gamybos ir mados, parduoda-mi labai žemomis kainomis su garantija. Dėl katalogų ir infor-macijų rašyti: S. V. Staras — Importer, 23 Mendon St., Wor-cester, Mass. 01604.

DISPLAY
All types of Painting and Spraying. Acoustical ceilings, Multi-color, etc graining, glazing and marbelizing. Factories & offices, completed over week-ends. Airless equipment, reason-able rates. 231-6900 527 E 233rd Street Bronx

WE HAVE THE TRUCKS (3) for Commercial, Industrial & Factories We handle anything in the Great Metropolitan area and L.I. — Call 516-822-2090 8 AM to 5 PM ask for Mr. Tony DiMarco.

CRAIG - NIWEL PHOTO STUDIO
We take Pictures at Low Rates. Weddings, Parties, Showers, Family Pictures—86 W 167th Street N.Y.C. Call 588-2220

BUS OPERATORS
If you have the ability to carry out company policy and if you enjoy meeting people and serving the public with a courteous and friendly attitude.
TRAILWAYS
wants you to drive one of their Intercity coaches in the New York City - New England Area.
Excellent pay plus liberal benefits
Qualifications for entering driver's training school:
At least 25 years of age
Height 5'8" to 6'3"
Weight in proportion to height
High School Graduate
20/20 Vision without correction
Good physical condition.
Apply in person at Holiday Inn, Darien, Connecticut, 50 Ledge Rd., exit 10 off Connecticut Tpk. at 7:00 PM Wednesday, June 18, 1969.
All approximately 3 hours for interview and tests.
NO PHONE CALLS.
An Equal Opportunity Employer.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

H. W. FEMALE

BOOKKEEPER & SECRETARY
On Burroughs 1500 Operator part time. Must type accurately and be able to handle customers on tele- phone. 35 hours, air-cond., salary open. ALPHA INDUSTRIES — 235 Lynch St., Brooklyn. Call 387-0900

MALE - FEMALE

Secty's and Typists
Full and Part Time

PRATT INSTITUTE

We have a variety of interesting positions. HS grads with electric typewriter skills preferred. Most secretary jobs require shorthand. Many benefits including unusual vacation and free tuition.
CALL
PERSONNEL DEPT. 622-2200, Ext 458
For More Information

BILLER-Friden Computyper
Some experience necessary, near midtown area, OR 9-6460 ext. 25

HAIR STYLISTS
Wanted for hairweaving seminar on Tuesday and Thursday evenings. CALL
(212) MU 4-6427-8

OPERATORS
Experience in regular needle Com- plete Dress or semi-section. Perma- nent, year round work — SAAD DRESS CORP. 1004 Westchester Ave. Bronx, N.Y.C. — 542-8070

OPERATORS, EXP.
On SINGER Sewing Machines
Union Shop. Benefits.
MR. LEATHER BAG
520 22nd Street, Union City, N.J. (201) UN 4-4446

SERVICE
CONTRACT WORK WANTED
Woodworking Metal and Plastics
Travers Wood Prod Corp.
226 E 144th Street N.Y.C.
Call 665-8155 Place of Business
Home Phone — 993-3683

JIMMY'S FURNITURE
REFINISHING & REPAIR
We Make your Furniture
Look Like New
We go to the Home
Call 857-4888

STATION TAXI — 791 Fairview Ave Ridgewood Bklyn 24 hour ser- vice for airports and hospitals for weddings and parties for prompt courteous service local & long dis- tance call 497-9888

CYPRESS OUTDOOR SWIMMING POOL
Open 7 days a week
A Family Place
852 Jamaica Ave Bklyn N.Y.
Call AP 7-0788

JOVALITY DOG GROOMING
\$7.50 and up Mon. to Sun. 10 AM to 8 PM. Local pick up and deliv- ery by appointment only. Also board- ing daily. Call 212-776-0889 — Hollis Queens.

CONTRACT WORK WANTED
Woodworking Metal and Plastics
Travers Wood Prod Corp.
226 E 144th Street, N.Y.C.
Call 665-8155 Place of Business
Home Phone — 993-3683

H. W. MALE
TAILORS, COAT MAKERS, MENS DEPT. HAND SEWERS, LADIES DEPT. 5 Day Week. Salary Open 151 West 46th Street, N.Y.C. 6th Floor — See Tony

Oil Burner Serviceman, experienced Excellent opportunity for #2 and #4 Oil Burner Men. Licensed pre- ferred. Paid vacations and other ex- cellent benefits. Large progressive company. Connecticut Refining Co. 105 Water St. West Haven, Conn. (203) 933-2511.

Oil Burner Serviceman, experienced Excellent opportunity for #2 and #4 Oil Burner Men. Licensed pre- ferred. Paid vacations and other ex- cellent benefits. Large progressive company. Connecticut Refining Co. 105 Water St. West Haven, Conn. (203) 933-2511.

Oil Burner Serviceman, experienced Excellent opportunity for #2 and #4 Oil Burner Men. Licensed pre- ferred. Paid vacations and other ex- cellent benefits. Large progressive company. Connecticut Refining Co. 105 Water St. West Haven, Conn. (203) 933-2511.

Oil Burner Serviceman, experienced Excellent opportunity for #2 and #4 Oil Burner Men. Licensed pre- ferred. Paid vacations and other ex- cellent benefits. Large progressive company. Connecticut Refining Co. 105 Water St. West Haven, Conn. (203) 933-2511.

Oil Burner Serviceman, experienced Excellent opportunity for #2 and #4 Oil Burner Men. Licensed pre- ferred. Paid vacations and other ex- cellent benefits. Large progressive company. Connecticut Refining Co. 105 Water St. West Haven, Conn. (203) 933-2511.

Oil Burner Serviceman, experienced Excellent opportunity for #2 and #4 Oil Burner Men. Licensed pre- ferred. Paid vacations and other ex- cellent benefits. Large progressive company. Connecticut Refining Co. 105 Water St. West Haven, Conn. (203) 933-2511.

H. W. MALE
GUARDS
FULL OR PART TIME
High Starting Salary
Many benefits - Uniforms furnished
Call
(212) WH 4-1470 / (201) 798-1171

AUTO MECHANICS A-1 working conditions all fringe benefits plus uniforms good salary — Manhattan Imported Cars — 284 Main Street Hempstead L.I. Contact Mr. Gaiti Call (516) 538-2888

Large Owner-Builder has need of dependable people who will serve in capacity as Porters, Doormen, Handymen, Gardeners, Steady, good working conditions. Union. Located throughout Queens. Please call — (516) 747-7927 ask for Mr. Lockhart

WANTED
DISHWASHERS - WAITERS
for Italian and Continental Cuisine. Good salary. Call Chef — 914 WO 7-1757 PLAYLAND PARK RESTAURANT, Playland Park, Rye, N. Y.

WANTED! COOK
for Italian and Continental Cuisine. Good Salary
Call Chef 914 WO 7-1757
Playland Park Restaurant
Playland Park, Rye, N.Y.

INVENTORY CONTROL
Knowledge shipping, receiving, ware- housing. Bright beginner considered. Draft deferred, typing a must, good at figures. Good starting salary, full benefits, profit sharing. — Call H. Green 383-8351.

DRIVERS wanted ROUTEMEN
Guaranteed 40 hour week. Starting rate \$2.50 per hour. Call between 9 AM and 5 PM 212 ST 4-7880 — Ask for JIM.

GENERAL FACTORY HELP
Union benefits, steady work, quick advancement, must speak and write some English. GRAFTCO ROLLER CO. 300 Lodi St., Hackensack, N.J. (201) 342-1012

SERVICE MECHANICS
Servicing and installing vending equipment.
experience preferred, or will train.
Call 687-5030 for appointment

METAL MEN — POLISHERS AND PAINTERS
Experienced only. Good wages good working conditions — JEFFERSON AUTO BODY 46 Central Avenue, Orange N.J. Call 201-672-9811 ask for Tony Marino

MEN
Expanding new corporation is look- ing for men to fill the following positions:

MATERIAL HANDLERS 2nd and 3rd shifts. Supplies machines and operators with raw materials and work, & takes away finished goods.

SERVICE OPERATOR 2nd shift, provides maintenance and cleaning of plant and grounds.

PLASTICS FORMAN 2nd and 3rd shifts. Overseas operation of plastic injection and rubber molding operations. Paid holidays and vacation, shift premiums and educational assist- ance program. Appointments to be made through our receptionist, call (201) 722-7800. Cormedics Corp. A Subsidiary of Corning Glass Works 60 Fourth St., Somerville, N.J. — An Equal Opportunity Employer

Maintenance Men (2) — Janitorial work for 1st and 2nd shifts. Must be honest, dependable, ambitious. Good starting salary, excellent com- pany benefits. — GENTRY CORP. 17-01 Nevins Rd., Fair Lawn, Mrs. Competeile (201) 791-7100 for ap- pointment.

RHEIS CHEMICAL COMPANY
Immediate employment with oppor- tunity for advancement. Good salary and working conditions. Begin as E man and work up to chemical operator. — An Equal opportunity employer — Call 201-464-1500

DRIVERS WANTED
with own car only
Full or part time. Elderly or retired g'man — OK Safety Car Service 212-769-6050

STOCK CLERK
Needed in Heating Department of large progressive company. Paid vacations and other excellent bene- fits. CONNECTICUT REFINING CO. 105 Water St. West Haven, Conn. — (203) 933-2511

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
Glenmore 2-2923

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJIENOS

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Vysk. A. Deksnui pagerbti komitetas birželio 13 pas prel. J. Balkūną turėjo posėdį, kuriame smulkiai aptarti pagerbimo programos, vakarienės, kvietimo, bilietų platinimo ir kiti reikalai. Vyskupo pagerbimo mintį remia ir su rengimo komitetu bendradarbiauja Kunigų vienybė, Rytų pakraščio L. B. apygardos, parapijos or organizacijos. Vyskupo paskyrimas Europos lietuviams yra labai svarbus įvykis ne tik religiniu, bet ir tautiniu požiūriu. Todėl ir Rytų pakraščio lietuviai turėtų pasinaudoti reta proga pagerbti naujai paskirtą mūsų tautietį tokiom garbingom ir svarbiom pareigom Europoje.

Prel. J. Balkūnas sumokėjo visas birželio 15 dienos Laisvės Žiburio perdavimo išlaidas. Radijo vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

Vyrų choras, kuriam vadovauja Vytautas Strolia, baigė šių metų sezoną ir pradėjo vasaros atostogas. Šiais metais choras turėjo dvi išvykas — į Elizabethą ir Philadelphia. Rudenį choras vėl dirbs visu intensyvumu. Choro koncertas numatomas ankstyvą rudenį.

John V. Lindsay, New Yorko burmistras praneša, kad visi New Yorko gyventojai, sulaukę 65 m. amžiaus ir neturį pilnos tarnybos, nuo 1969 liepos 1 galės važinėti miesto autobusu ir požeminiais traukiniais už pusę kainos, kai naudosis tomis susisiekimo priemonėmis šeštadieniais ir darbo dienų laisvėnėn valandom. Iki liepos 1 tuo tikslu reikia užsiregistruoti taupymo ar komerciniuose bankuose.

Kun. dr. Stasys Valiušaitis paskirtas vikaru į Guardian Angel parapiją Brooklyne.

Atlanto Rajono Skautų-čių sporto šventė įvyks birželio 21-22, Shrewsbury, Mass. Maironio Parke. Pradžią — registracija 10 val. ryto. 11 val. prasideda rungtynės. Įvyks tinklinio, krepšinio, plaukimo ir lengvosios atletikos rungtynės. Dalyvauja: jaunučiai nuo 11-14 m. imtinai, jaunieji nuo 15-18 m. imtinai ir senjorai 19 m. (tikimieji tinkliniui ir krepšiniui). Dalyviai ir vilkiukai jiem specialiai paruoštoje lengvoje atletikoje. Visi dalyviai turi kuō anksčiausiai užsiregistruoti, kad rengėjai galėtų parūpinti nakvynes. Kviečiame visus vadovus vietovėse raginti jaunimą į šią sporto šventę. Šeštadienio vakarą bus Joninių laužas ir šokiai. Visi vežasi tvarkingas uniformas.

Operetės choro vadovybė savo padėkoje, kuri buvo paskelbta Darbininke, per neapsižiūrėjimą praleido prof. J. Žilėvičiaus pavarde. Jis parašė straipsnį apie Operetės chorą į koncerto programą ir atsiuntė sveikinimus raštu. Už straipsnį ir sveikinimus Operetės choras nuoširdžiai dėkoja.

L. Bendruomenės N.Y. 1-os apylinkės metinis narių susirinkimas šaukiamas birželio 22 d. 12:30 val. Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose (259 N. 5th St. Brooklyn, N. Y. 11211).

Petras Wytenus, Lietuviško kryžiaus komiteto pirmininkas, pasirūpino, kad New Yorko Daily News dienraštis birželio 13 patalpino straipsnį apie Queens Borough prezidento Sidney Levis paskelbtą proklamaciją, pagal kurią birž. 15 skiriama Lietuvos-Latvijos-Estijos ištremtiesiems prisimint. Straipsny minimos išskilmės prie lietuviško kryžiaus, adoracijos naktis V. Atsainymo bažnyčioje Maspeth ir prel. J. Balkūno kreipimasis į visus Queens bažnyčių dvasiškius, prašant į tikinčiųjų maldas įjungti taip pat maldą ir už ištremtuosius bei Pabaltijo tautų laisvę. Prie straipsnio pridėta nuotrauka, kuri buvo Darbininko birželio 6 d. laidos 1 puslapy.

Paulius Pocius, jau Amerikoj gimęs ir brestas jaunuolis (jo tėvas iš Lietuvos, o motina iš Anglijos) savo mokyklos patriotiniam laikraštį "The Patriot" (Young Americans for Freedom — St. John's Prep. Chapter) paskelbė straipsnį apie Lietuvą. Trumpai apžvelgus geografinius ir istorinius bruožus, ilgiau sustojama prie okupuotos Lietuvos dabartinės padėties. Paulius ir jo sesuo Monika priklauso Lietuvos vyčiam ir tautinių šokių grupei. Monika priklauso ir Apreiškimo parapijos Brooklyne chorui.

Jonas Rūtenis baigė Cashina Master Artist School ir gavo tos mokyklos diplomą. Studijavo tapybą. Šį savaitgalį jis su žmona savaitės atostogų išvyks ta savo sūnų į St. Louis.

Labai derėtų, kad minėdami Baisujį Birželį, prisimintume dar gyvas, išlikusias bolševikų teroro aukas Sibire ar okupuotoje Lietuvoje ir joms šelpti pasiųstume auką per Balfą. Cekiūs išrašyti: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211.

ATEITININKŲ IŠKYLA
Jau tradicija virto, kad birželio mėnesį ateitininkai surengia iškylą į Sunken Meadow parką, paskui vakare susirenka pas Giedraičius Northporte. Tokia iškyla šiemet buvo birželio 8. Iš parko visi susirinko į Giedraičių namus, kur visi buvo pavaišinti. Jaunimas turėjo progos pašokti, gi sendraugiai ta proga padarė susirinkimą. Maldą sukalbėjo kun. S. Raila. Jis prisiminė ir mirusius ateitininkus sendraugius — pirmininką Antaną Bendorių, Kęstutį Kudžmą ir praeitais metais žuvusį Antaną Vainių. Susirinkimui pirmininkavo A. Masionis, sekretoriaus Joana Pumputienė. Turėjo būti dr. D. Jasičio paskaita apie Antaną Bendorių, bet prelegentas dėl susidėjusių aplinkybių negalėjo atvykti. Išrinkta kitiem metam nauja valdyba, į kurią įeina: A. Sabalis, Stasė Aldona Škėrienė, Stasys Dzikas, Bronius Bobelis, Vytautas Radzivanas. Kandidatas į valdybą — A. Vedeckas. Revizijos komisijon išrinkta: Stasys Lušys, Kostas Norvila, Monika Navickienė.

Prie lietuviško kryžiaus Flushing Meadow parke birželio 15 paminėti trėmimai iš Pabaltijo kraštų. Nuotraukoje — giedamas Amerikos himnas, iš k. į d. kun. Norbert Trepša — latvių kunigas, solistė Louise Senken, Joana Mazaikaitė, Peter Wytenus — kryžiaus globos komiteto pirm., Liet. gen. konsulas A. Simutis, Helen Kulber.

DAIL. ALEKS. VITKAUSKAITĖS-MERKER VEIKLA

Pervaziavus didįjį Washingtono tiltą New Yorke, netoliese gyvena dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker, prisiglaudusi Teaneck, N. J., miestelyje.

Dailininkė yra labai kūrybinga ir veikli, — dalyvauja daugelyje parodų, skaito paskaitas. Anksčiau ji buvo tik tapytoja, bet paskutiniu metu susidomėjo skulptūra ir dirba su labai sunkiom medžiagom — su geležim, cementu.

Daug dėmesio ji skiria lietuviškiem liaudies kryžiam. Jų motyvais yra nutapusi eilę paveikslų. Pradėjusi dirbti skulptūras, sau temų pasiėškojo tuose pačiuose lietuviškuose kryžiuose. Ji sukūrė visą eilę skulptūrų, kur dominuoja lietuviškų kryžių motyvai.

Šį pavasarį dail. Aleksandra buvo ypatingai veikli — dalyvavo aštuoniose parodose: Teaneck miesto bibliotekos parodoje buvo ištačiusi skulptūrą, Central Unitarian Church, Paramus, N. J., lietuviškais motyvais padarytas kopytėlės — skulptūra; vienuoliktą metinė.

Poeto Prano Lemberto poemtinis eilių rinkinys atspausdintas pranciškonų spaustuvėje ir atiduotas rišyklon. Knyga turi 269 puslapius ir 20 puslapių iliustracijų. Pirmoje dalyje įdėta Alės Rūtos apžvalginis straipsnis, toliau kan. M. Vaitkaus prisiminimai, Br. Railos straipsnis, Bern. Brazdžionio žodis, J. Svaisto žodis, B. Railos atsisveikinimo kalba, A.M. Devenių atsisveikinimo žodis, Edm. Arbo atsisveikinimo žodis, paties Pr. Lemberto kalba, pasakyta dailiųjų menu klube Los Angeles, rankraščių faksimilės ir eilėraščių rinkiniai: Saulėtekiai, Baltija šaukia, Palūžė dienos. Knygą leidžia poeto šeima ir specialus komitetas.

je Bergen Mall pavasarinėje parodoje. Šioje parodoje dalyvavo 17 meno sąjungų. A. Merker laimėjo mėlyną kaspiną ir pagyrimo lapą už tapybos darbą. Toliau dalyvavo Fair Lawn miesto bibliotekos parodoje su skulptūromis, Temple Shalom Paramus, N. J., su trim aliejiniams darbais ir dviem skulptūrom.

Pradedant birželio mėn. dalyvavo Ridgefield miesto bibliotekos parodoje, kuri tęsis visą birželio mėnesį. New Yorko Filharmonijos salėje surengta grupinė paroda, kuri vyko nuo gegužės 21 iki birželio 14. Šioj parodoje dalyvavo Modern Artists Build dailininkai. Jų tarpe ir A. Merker-Vitkauskaitė. Paroda bus perkelta į vieną New Yorko galeriją.

Rugsėjo mėn. dalyvaus Trentono muziejaus parodoje. Gegužės 7 dalyvavo Clifton

Camera Club jury komisijoje, kuri paskyrė premijas už geriausias nuotraukas.

Domisi ji ir psichologija ir Psi-society Hackensack, N. J., skaitė paskaitą "Extrasensory perception".

BAYONNE, N. J.

26-tas metinis piknikas ir bazaras, ruošiamas parapijos naujai, įvyks sekmadienį, birželio 22, gražiam parapijos sode, East 23rd Street, Bayonne, N. J., pradedant 2 val. p.p.

Šiemet klebono priežiūroj bus įvairūs lošimai, dovanos ir laimėjimai visiem dalyviem. Gros puikus lietuviškas orkestras, ir bus įvairių užkandžių bei gėrimų. Įėjimas suaugusiems — 1 dol., o vaikams su tėvais įėjimas veltui. Klebonas kun. Vincentas Svirnelis maloniai kviečia visus parapičius bei apylinkės kaimynus dalyvauti ir praleisti malonią dieną gražioje nuotaikoje.

MASPETHO ŽINIOS

Baisiojo birželio minėjimas praėjo sėkmingai, nors žmonių buvo mažiau nei pernai. Kun. A. Petrauskas atlaikė mišias už išvežtuosius, kun. P. Geisčiūnas pasakė pamokslą, šventąją valandą pravedė kun. J. Pakalniškis. Nakties budėjimui vadovavo pranciškonas T. Arkangelas.

Prel. J. Balkūnas pasakys pamokslą per naujojo vyskupo A. Deksnio mišias Marquette parko bažnyčioje Chicagoje birželio 29.

Vysk. A. Deksnys mūsų bažnyčioje mišias laikys liepos 6d. 5 v. popiet. Po mišių bus vyskupo pagerbimo vakarienė salėje. Vyskupas po to tuoj vyks Europon.

Joana Sperauskaitė susitukė su Ričardu Kižiku birželio 15. Sutukė kun. K. J. Wicks.

Visokiom progom, vietos ir užsienio geriausių firmų rašomosios mašinėlės nuo mažiausios iki standard 92 ž., lietuvių raidynų, taip pat Radio, TV ir biznio mašinos. Reikalaukite katalogėlių iš: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731 arba tel.: (516) 757-0055.

Centereach, Long Island parduodama nuosavybė: akeries žemės su namu iš 4 kambarių ir dideliu garažu. Parduodama už gerą kainą dėl senatvės. Graži apylinkė. Informacijai telefon. 366-3512.

Ieško buto, laikinai atvykęs studentas su žmona ir 2 vaikais. Kas galėtų padėti studijuojančiam Fordham universitete, prašom skambinti tel. GL 22923.

Iškilmės prie lietuviško kryžiaus

Prie lietuviško kryžiaus Flushing Meadows parke sekmadienį, birželio 15, paminėta pabaltiečių trėmimai į Sibirą. Šį minėjimą surengė kryžiaus globos komitetas, kuriam vadovauja energingas Peter Wytenus. Jo rūpesčiu šis įvykis buvo paminėtas ir amerikiečių spaudoje.

Lietuviškas kryžius šį pavasarį vėl buvo vandaliu apnaikintas. Buvo ir jo dažai nusilupę. Praeitą savaitę kryžių pagrindinai atremontavo. Buvo padaryti laiptai nudažyti baltai, pats kryžiaus liemuo — tamsiai rudai, viršutiniai ornamentai — šviesiai ruda spalva, gi skulptūros — baltai. Aptvarkytos tvorėlės. Taip dabar kryžius atrodo gana gražiai. Visa aplinka irgi graži — prisodinta berželių ir pušaičių.

Prie kryžiaus ant laiptų buvo padėtas didelis vainikas visų trijų tautų vardu. Prie to

vainiko ir vyko visos išskilmės, kuriom vadovavo Peter Wytenus ir Helen Kulber. Pradžioje solistė Louise Senken, pasipušusi lietuvišku tautiniu kostiumu, sugiedojo Amerikos himną. Invokaciją sukalbėjo latvių kunigas Trepša.

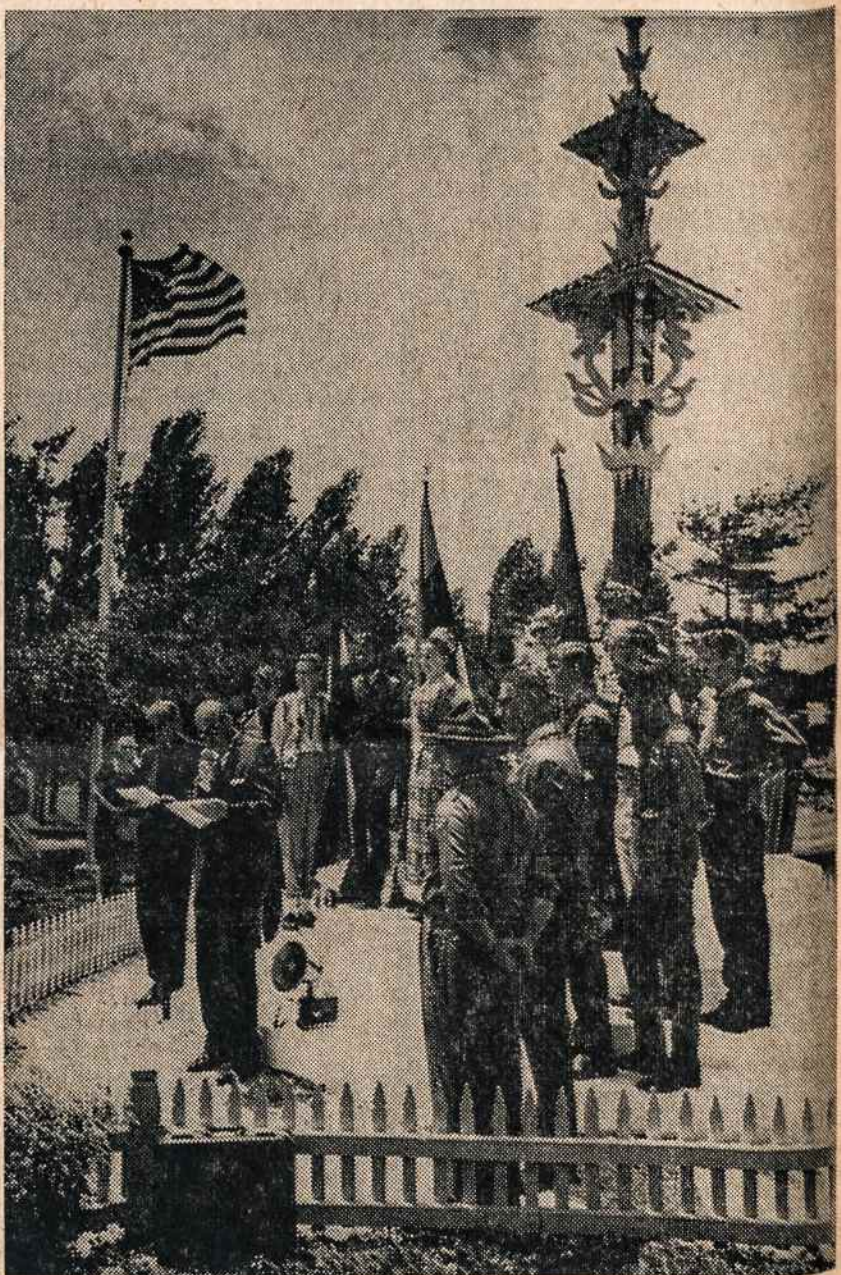
Komitetas buvo išrūpinęs iš Queens Borough prezidento Sidney Levisis proklamaciją, kurioje prisimenami didieji birželi trėmimai. Šią proklamaciją perskaitė Peter Wytenus.

Pritaikytą kalbą pasakė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, gi Louise Senken sugiedojo "Marija Marija" giesmę.

Pabaigai P. Wytenus paskaitė, kas aukėjo kryžiaus išlaidkymui. Tuo ir buvo baigta oficialioji dalis.

Su vėlavom dalyvavo latvių ir estų atstovai, lietuviai skautai. Prie kryžiaus yra du gražūs metaliniai stiebai. Prie vieno plevėsavo Amerikos vėliava, prie antro — Lietuvos.

Zmonių atsilankė apie šimtėnė, dauguma jų buvo lietuviai.

Prie lietuviško kryžiaus Flushing Meadow parke. Kalba Peter Wytenus, kryžiaus globos komiteto pirm., dešinėje stovi skautai, gilumoje Latvijos ir Estijos vėliavos. Nuotr. R. Kisieliūnas

Bendruomenė anapus Bendruomenės ribų

Birželio 8, sekmadienį, teko nukeliauti į LB Queens apylinkės susirinkimą. Tai buvo savotiška egzotika, nes dauguma lietuvių gyvena Woodhavene, Richmond Hill, Jamaica rajonuose. Pasirodo, kad LB apylinkė yra suorganizuota už tų bendruomenių ribų — Queens.

Šią apylinkę kadaise suorganizavo Lietuvos gen. konsulas J. Budrys. Pradžioje buvo vos keletas, bet paskui vis daugiau ir daugiau įsijungė. Taip dabar Bendruomenės sąrašuose tikriausiai yra apie 100. Žmonės išsibarstę plačiai, gyvena vieni Manhattane, kiti — salos tolumose.

Jie bent kartą metuose visi susirenka pabendrauti, pabuvoti drauge, aptarti bendruomeninių reikalų, išsirinkti valdybos. Šalia tokio darbo susirinkimas skiria dėmesio ir kultūriniam reikalui, visada pasikviečia kokį kultūrininką, kuris paskaito ir pakalba kokia nors tema. Taip susirinkimas nepasidaro sausas ir nuobodus.

Šis susirinkimas buvo sukvietęs mielos ir vaisingos dr. A. Goeldnerienės bute. Zmonių susirinko kokia 35-40. Susirinkimui pirmininkavo A. Ošlapas.

Pirma padaryti valdybos pranešimai, kontrolės komisijos pranešimai, paskui išrinkta nauja valdyba.

Susirinkimas perrinko tą pačią valdybą naujai kadencijai: pirmininkas A. Ošlapas, vicepirm. J. Zabielskis, ižd. dr. A. Goeldnerienė, sekretorius A. Milaševičius, narė — Rožė Malnelytė.

Po susirinkimo buvo vaišės ir bendras pokalbis. Visus pavaišino šeimininkė — dr. A. Goeldnerienė.

Antroji susirinkimo dalis buvo skirta kultūriniam reikalui. Rašytojas Paulius Jurkus kalbėjo apie dabartinės Lietuvos meną ir ekrane parodė 80 vaizdų. Daugiausia buvo paliesta tapyba ir grafika, išryškintas to meno gaudus ryšys su lietuvių liaudies menu. Klausytojai domėjosi paskaita, nes daugumai tai buvo mažai žinoma sritis.

Šiai apylinkės valdybai architektas Jurgis Okunis buvo padovanojęs paveikslą, kuris išleistas loterijos būdu. Laimėjo M. Karečienė. Valdyba iš savo pusės dėkoja arch. Okuniui už paveikslą, dėkoja ir visiem, kurie atsilankė į susirinkimą.

Mielam dvasios vadui

A + A

kun. dr. prof. ALEKSANDRUI NORIUI

netikėtai mirus, jo gimines Lietuvoje nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

New Yorko Moksleivių Ateitininkų
Marijos Pečkauskaitės kuopa

Vilko surengtame jaunimo simpoziume

Nuotr. P. Sandanavičiaus